

DRAUGAS

PERIODICALS
April 11,
Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADYENIS – WEDNESDAY, BALANDŽIO – APRIL 11, 2001

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 04/10/01

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 71

Kaina 50 c.

* **Rusijos susivienijimas „LUKOil“** numatytoje atnaujinti derybose su „Mažeikių nafta“ ir jos valdytoja JAV bendrove „Williams International“ sieks gauti „Mažeikių naftos“ operatoriaus teises.

Elta-LR
* **Valstiečių partijos vadovas Ramūnas Karbauskis** neteko Seimo valdanciosios daugumos pasitikėjimo. Jau šią savaitę jis gali būti atstatytas iš Seimo vicepirmininko posto.

Elta-LR-R
* **Klaipėdos žaliųjų sąjungos** nariai prie vyriausybės rūmų Vilniuje protestavo prieš jų, žodžiais tariant, „valstybės ir tautos genocidą“. Protesto akcijoje dalyvavo 10 žmonių reikalavo nedidinti mokesčių, neparduoti Lietuvos žemės, nes, anot jų, žemės pardavimas užsieniečiams – valstybės išpardavimas. (BNS)

* **Specialiai darbo grupę vadovavęs** teisingumo ministras Gintaras Bartkus vyriausybei įteikė išvadą dėl Konstitucinio Teismo nutarimų, sukelusių abejonių dėl JAV bendrovės „Williams“ investicijų į Lietuvos naftos ūkį teisėtumo. Premjero pavedimu sudaryta darbo grupė patvirtino, jog Konstitucinio Teismo nutarimas praktiškai neturi įtakos Investicijų sutarties nuostatomis, nes buvo sutarta, kad šalių teisės ir pareigos bus nustatomos pagal Anglijos teisę.

Elta-KD-LA-LZ-R

Pristatyti Lietuvos bendradarbiavimo projektai

Liuksemburgas-Vilnius, balandžio 10 d. (BNS) – Liuksemburge vykusioje Europos Sąjungos „Šiaurės dimensijos“ projekto konferencijoje Lietuva pristatė kelis bendradarbiavimo su Karaliaučiaus sritimi projektus.

Lietuvos užsienio reikalų viceministro Evaldo Ignatavičiaus teigimu, Europos Sąjungos igaliojimas Chris Patten į informavo, kad Europos komisija skirs 11 mln. eurų Lietuvos ir Lenkijos pasienio punktu su Karaliaučiaus sritimi įrengimui. Lietuvai dalis šios sumos teks Kybartų pasienio kontrolės postui.

Kalbėdamas konferencijoje, kurioje taip pat dalyvavo Rusijos vicepremieras Viktor Christenka bei Karaliaučiaus srities gubernatorius Vladimir Jegorov, viceministras iš Lietuvos pristatė penkis bendradarbiavimo su Karaliaučiumi projektus, kurie numatyti pagal bendras Lietuvos ir Rusijos „Nidos iniciatyvas“. Jos yra laikomos Lietuvos ir Rusijos atakmu į ES „Šiaurės dimensijos“ iniciatyvas.

Kaip sakė E. Ignatavičius, tarp jo pristatytųjų projektų – automagistralė „Via Hanseatica“, sujungianti Vakarų Europą ir Karaliaučiaus sritį, vadinamojo „9D“ transporto koridorius – automobilių kelio atšakos nuo Kaišiadorių link Karaliaučiaus srities pertvarkymas, Skirvytės upės vagos gilinimas Nemuno žemupyje, trisalis su Lenkija muitininkų ir pasieniečių mokymo projektas bei trisalis su Danija AIDS prevencijos Karaliaučiaus srities projektas.

Lenkija, atsiliepdama į ankstesnes iniciatyvas dėl Karaliaučiaus, pasiūlė dėl srities ateities surengti keturšalę Rusijos – ES – Lenkijos – Lietuvos konferenciją.

* **Vyriausybė ketina pasirašyti susitarimą su JAV** vyriausybe, kuris nuo 2004 metų Lietuvai atvers oro kelius į JAV. Kaip sakė Susisiekimo ministerijos Civilinės aviacijos departamento direktorius Kęstutis Povilonis, šis susitarimas leis „Lietuvos avialinijoms“ parduoti lėktuvų bilietus iš Vilniaus į JAV miestus, gauti už jų platinimą komisinius, o galbūt ir dalį pelno. Dvišalė sutartis sudarys sąlygas greičiau ir paprasčiau išspręsti komercinius klausimus, teikti komercinių vežimų paslaugas ir pan. Lietuvai tapus Europos Sąjungos nare ir nusprendus rengti skrydžius į JAV, jau nebereikėtų ES leidimo. Susitarimas numato neriboti lėktuvų kompanijų, kurias gali paskirti kiekviena iš šalių, skaičiaus, neriboti reisų dažnio ir talpos, jame numatomos liberalios užsakomųjų reisų taisyklės, teisė neribotai išsikeisti pajamas ir pan. (Elta)

* **Seimas priėmė** Žemės gelmių įstatymo pakeitimo įstatymą. Naujos redakcijos Žemės gelmių įstatyme patikslintos kai kurios sąvokos, institucijų kompetencija, žemės gelmių išteklių naudojimo projektų derinimo tvarka, aiškiau reglamentuotos žemės gelmių tyrimo sąlygos, pataisyta straipsnis, apibūrinantis tarptautinio bendradarbiavimo žemės gelmių srityje klausimus bei kai kurie kiti ankstesnio įstatymo punktai. Žemės gelmių įstatymas nustato, jog žemės gelmės yra išimtinė valstybės nuosavybė. Juridiniams ir fiziniams asmenims vyriausybė ar jos igaliota institucija gali suteikti teisę naudotis žemės gelmių ištekliais. (BNS)

* **Garsus lietuvių tapytojas profesorius Jonas Čeponis** švenčia 75-ąjį gimtadienį. Šiai progai skirta klasiko tapybos paroda ir jubiliejinis vakaras, kuriame apie savo kolegą kalbės dailininkai ir menotyrininkai. J. Čeponis yra daugiausia nutapęs peizažų ir Vilniaus panoramų. Dailėtyrininkai vienbalsiai teigia, kad J. Čeponiui didžiausia vertė tapyboje – spalva. Dailininkas Vincas Kisarauskas yra rašęs, kad J. Čeponio paveikslai liepsnoja ir šviečia, pulsuoja ir dega ryškia asmenybės, savito pasaulio šviesa, aistringa, stipria, džiaugsmingai gaivia ir stebėtinai vienišai. (Elta)

* **Po pateikimo Seime priartė** Ekonomikos komiteto pirmininko Viktoro Uspaskio iniciatyvą steigti laikinąją tyrimo komisiją Turto, Kelių fondų veiklai įvertinti, valstybės investicijų bei paskolų, gautų su valstybės garantija, panaudojimui ištirti. V. Uspaskichas taip pat pareiškė, kad būtina ne tik išaiškinti Valstybės turto fondo veiklą, bet ir pakeisti visą Privatizavimo komisiją, pradedant jos pirmininku ir baigiant nariais. Anot V. Uspaskio, komisija taip pat turi išnagrinėti Kelių fondo veiklos skaidrumą bei kreditų, paimtų su valstybės garantija, panaudojimą. Kaip sakė Ekonomikos komiteto pirmininkas, paskolų, paimtų su valstybės garantija, šiandien yra 7,5 milijardo litų, išdalyta ūkio subjektams 2,9 milijardo litų, o negrąžintų paskolų su pratęstais terminais dalis sudaro 2,3 milijardo litų. (Elta)

Tęsdamas oficialią vizitą Japonijoje, Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus susitiko su Japonijos imperatoriumi Akihito ir jo žmona Michiko.

V. Adamkus susitiko su Japonijos imperatoriškąja šeima

Vilnius, balandžio 10 d. (BNS) – Tokijuje viešinti Lietuvos prezidentą Valdą Adamkų priėmė Japonijos imperatorius ir jo šeima.

Kaip pranešė prezidento spaudos tarnyba, audiencijos pas imperatorių Akihito metu bei per pietus buvo pasikeista nuomonėmis apie dvišalių santykių plėtrą ir Lietuvos integraciją į Europos Sąjungą (ES) bei NATO. Imperatorius bei jo žmona Michiko (Mičiko) taip pat domėjosi Lietuvos ir Japonijos kultūrinių mainų galimybėmis.

Japonijos imperatoriaus insinstitucija yra seniausia paveldima monarchija pasaulyje. Pirmųjų imperatorių dinastija nenutrūkusi iki šiol. Po Antrojo pasaulinio karo, priėmus naują Konstituciją imperatoriaus vaidmuo buvo desakralizuotas, depolitizuotas, ir imperatorius liko tik simbolinė, japonų tautos tapatybę saugojanti ir išreiškianti figūra. 67-rių metų imperatorius Akihito yra 125-asis Japonijos valdovas.

Japonijoje imperatorius neatlieka realių politinių funkcijų. Jis formaliai skiria parlamentą išrinktą premjerą, ministrų kabinetą išrinktą Aukščiausiojo Tiesos vyriausiąjį teisėją, tvirtina valstybės ministrus bei kitus pareigūnus, skelbia įstatymus bei sutartis, sušaukia parlamentą, išteikia apdovanojimus. Visas pareigas imperatorius atlieka turdamasis su ministrų kabinetu.

* **Londonė** nuo praėjusio amžiaus pradžios veikiantioje šv. Kazimiero bažnyčioje Verbų sekmadienį koncertavo borus moksleivių, atvykusių iš Alytaus. Į bažnyčią atėjo tiek lietuvių, kad viduje truko vietos ir stovintiems. Daugiausia tai buvo vadinamosios trečiosios bangos tautiečiai, atvykę į Londoną iš Lietuvos jau po Nepriklausomybės paskelbimo. Po koncerto parapijos salėje buvo koncerto atlikėjų ir žiūrovų bendras pasišmonėjimas. (Elta)

* **Gėtės institutas Vilniuje** pradėjo vokiečių fotografijos klasikai skirtų parodų ciklą. Sostinės „Prospekt“ galerijoje atidaryta pirmojo šio ciklo paroda „XX amžiaus žmonės“, kurioje pristatoma 120 vieno žymiausio dvidešimtojo amžiaus fotografo August Sander darbų. (Elta)

V. Adamkus taip pat susitiko su Japonijos fondo prezidentu Hiroaki Fujii (Hiroaki Fudzi). Pokalbyje didelis dėmesys buvo skirtas Lietuvos ir Japonijos kultūrinio bendradarbiavimo planams bei kultūriniais mainams. H. Fujii pasiūlė užmegzti ryšius su analogišku Lietuvos kultūrinio fondo ir plėsti dvišalių kultūrinį bendradarbiavimą bei pažadėjo atvykti remti japonų kalbos studijų plėtrą Lietuvos aukštosiose mokyklose.

V. Adamkus padėkojo Japonijos fondo prezidentui už finansuojamus projektus. Per trejus pastaruosius metus Japonijos Vyriausybė skyrė beveik 1,5 mln. JAV dolerių Nacionaliniam M. K. Čiurlionio muziejui Kaune, Lietuvos Nacionalinei M. Mažvydo bibliotekai bei japonų kalbos mokymosi Vilniaus universiteto Orientalistikos centre įrangai. Šiuo metu japonų kalbos galima mokytis trijuose Lietuvos universitetuose, o Vilniaus Užupio gimnazijoje japonų kalba dėstoma kaip antroji užsienio kalba.

Po pietų Lietuvos vadovas dalyvavo Japonijos užsienio prekybos organizacijos JETRO rengiamame verslo seminare, kuriame Lietuvos ūkio viceministras Rimantas Vaitkus apžvelgė ekonominę padėtį Lietuvoje, o Lietuvos ekonomikos plėtros agentūra (LEPA) vadovas Vytautas Gruodis pristatė investicines sąlygas Lietuvoje.

* **Raimondas Rumšas** – penkioliktas pagal pajėgumą pasaulio dviratininkas. Šią vietą 28 metų lietuvis užima Taptautinės dviračių sporto sąjungos paskelbtame geriausių sportininkų sąrašė. Taip aukštai tarp stipriausių planetos dviratininkų Lietuvos atstovas dar nebuvo pakilęs. (Elta-LR)

* **Gegužės mėnesį** Lietuvoje bus numatoma privatizuoti 291 objektą. (Elta-VZ)

* **Pagal susitarimo protokolą**, kurį pasirašė vyriausybės kancleris Robertas Dargis, žemės ūkio ministras Kęstutis Kristinaitis ir Marijampolės cukraus fabriko direktorius Bronius Kučiauskas, numatoma, kad šiemet Suvalkijos žemdirbių išauginti cukriniai runkeliai bus supirkti tokia patia tvarka kaip ir pernai. (Elta-LZ-LR)

JETRO prezidentas Noboru Hatakeyama (Hatakejama) pažymėjo, kad Lietuvos vadovo vizitas yra gera įžanga trijų Baltijos valstybių ūkio parodai, vyksiančiai šių metų rugsejį Japonijoje. Jis taip pat pasiūlė Lietuvos verslininkams dalyvauti JETRO kursuose apie eksporto į Japoniją sąlygas ir galimybes.

V. Adamkus pažymėjo, kad šis vizitas sudarys palankias sąlygas Lietuvos verslininkams užmegzti naudingus verslo kontaktus Japonijoje. Lietuvos prezidentą Japonijoje lydį 33 verslininkų delegacija. Lietuvos ir Japonijos prekybos apyvarta nėra didelė, tačiau nemažai prekių į Lietuvą įveža Europoje veikiančios Japonijos kompanijų dukterinės bendrovės. Ši prekyba skaičiuojama kaip Lietuvos prekybos su Europos valstybėmis.

Lietuvos eksportas į Japoniją 2000 metais sudarė 12,5 mln. JAV dolerių. Tais metais Lietuvos importas iš Japonijos buvo 102,3 mln. JAV dolerių.

Per devynis praėjusių metų mėnesius Lietuvos-Japonijos prekybos apyvarta sudarė 114,8 mln. JAV dolerių. Lyginant su 1999 metais, prekybos apyvarta išaugo beveik 34 proc.

Šių metų sausio mėnesio duomenimis, Lietuvoje yra registruotos 3 bendros su Japonija ir 1 Japonijos kapitalo įmonė. Japonijai tenka 55-oji vieta bendrame šalių, investavusių savo kapitalą Lietuvoje, sąrašė (viso 112).

* **Nuo šiol** pretenduojantiems į renkama ar skiriama valstybės tarnyboje postą nereikės pildyti privačių interesų deklaracijų. Taip nusprendė Seimas, priimdamas atitinkamas Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo pataisas. Priėmus pataisas privačių interesų metinę (praėjusių kalendorinių metų) deklaraciją turės pildyti tik valstybinėje tarnyboje nuolat dirbantys asmenys. Pagal iki šiol galiojusias nuostatas kandidatai į valstybės tarnybą turėjo pateikti privačių interesų deklaraciją likus ne mažiau kaip 15 dienų iki rinkimo, skyrimo ar tvirtinimo į atitinkamą postą dienos. Parlamentarai vienbalsiai nusprendė, jog ši nuostata yra nereikalinga biurokratinė kliūtis. (BNS)

JAV senatorių patarėjai lankėsi Lietuvoje

Vilnius, balandžio 10 d. (BNS) – Lietuvoje viešnagė baigė penki JAV Senato Asignavimų komiteto respublikonų senatorių patarėjai, domėjosi Lietuvos ginkluotųjų pajėgų plėtra bei JAV teikiamos karinės paramos Lietuvai įsisavinimu. Delegacijai vadovavo Aliaskos valstijos senatoriaus Ted Stevens patarėjas Steve Cortese.

Delegacija apsilankė Ruklos karinio mokymo centre bei Regioniniame oro erdvės stebėjimo centre Karmelavoje. Jie susitiko su pareigūnais Finansų ministerijoje, Energetikos kaimų komisijoje, susipažino su Vertybinių popierių birža, lankėsi Baltijos-Amerikos partnerystės fonde.

Senato patarėjai taip pat susitiko su užsienio reikalų viceministru, vyriausioju Lietuvos integracijos į NATO koordinatoriumi Giedriumi Čerkuoliu, kuris supažindino delegacijos narius su Lietuvos veiksmais ir aktualijomis, siekiant narystės NATO.

JAV Senato Asignavimų komitetas rūpinasi detalio biudžeto lėšų paskirstymu. Komitetas teikia rekomendacijas administracijai dėl JAV paramos Lietuvos krašto apsaugai, teisėsaugai, humanitarinėms sritims.

Šiais metais Lietuvai buvo skirta apie 7,5 mln. JAV dolerių (30 mln. litų), kurie naudojami Lietuvos kariuomenės plėtros reikmėms.

* **Vilniaus meras Artūras Zuokas** išvyko į Prancūziją, kur domėsis galimybėmis kartu su prancūzų specialistais parengti Vilniaus visuomeninio transporto plėtros programą. Kartu su Vilniaus meru į Prancūziją išvyko savivaldybės įmonės „Susisiekimo paslaugos“ direktorius Vaidotas Antanavičius. Anot pranešimo, vizito metu Vilniaus meras taip pat aptars galimybes gauti Prancūzijos vyriausybės paskolą visuomeninio transporto plėtros programai Vilniuje parengti. Planuojama pradinė paskolos suma – 1 mln. JAV dolerių. Vilniaus savivaldybės specialistų teigimu, naujoji Vilniaus visuomeninio transporto plėtros programa apimtų ne tik iki šiol sostinėje buvusias visuomeninio transporto rūšis, bet ir naujausias visuomeninio transporto technologijas. (BNS)

* **Tarptautinių oro siuntų pirmaujančios** siuntėjos „DHL Worldwide Express“ padalinys Lietuvoje žengia į elektroninį verslą. Ši siuntimo bendrovė idėję nemokamą kompiuterinę programą „DHL Connect“, kurią naudojantys klientai galės savo kompiuteryje parengti visus reikiamus eksporto dokumentus ir kontroliuoti siuntimo procesą. (Elta)

* **Sugavę kapinių ar kolektyvinių sodų vagių**, žmonės vis rečiau kreipiasi į policiją – surengia savo teismą. Vandžiogaloje tris chuliganus, primušius tris nepilnamečius, „nuteisė“ ir baudė apie šimtas miestelio gyventojų. (Elta-KD)

* **Lietuvos diplomatas Algirdas Paleckis** visuomenei pristatė pirmąją savo knygą apie Europos Sąjungą „Ties Europos greitkelio (Bruselio užrašai)“. (BNS)

* **Seimo Biudžeto ir finansų komitetas** nusprendė siūlyti neriboti lošimo namų steigimo vietų. Anot komiteto vadovo centristo Kęstučio Glaucko, leidžiant lošimo namus steigti visur, daugiausiai parlamentarų balsuos už Azartinių lošimų įstatymo projektą.

Elta-LR-KD-VZ

* **Seimas priėmė** Miškų įstatymo pakeitimus, kurie vienodino privačių ir valstybės miškų tvarkymo principus ir pakeitė miškų valdymo tvarką. Pagal priimtą Miškų įstatymo pakeitimo įstatymą, Miškų ir saugomų teritorijų departamentas bus Aplinkos apsaugos ministerijos sudėtyje ir kontroliuos Generalinės urėdijos veiklą. Be to, buvo atskirtos miškotvarkos ir saugomų teritorijų priežiūros funkcijos. Generalinei urėdijai bus pavesta užsiimti tik ūkine veikla, o saugomas teritorijas prižiūrus planuojama įkurti Saugomų teritorijų direkciją. Ši institucija turėtų būti įkurta pagal šiuo metu vyriausybėje svarstomą Saugomų teritorijų įstatymą. Įstatymas taip pat nustatė vienus privačių ir valstybės miškų priežiūros ir paramos principus. Be to, įstatyme įtvirtinti papildomi apribojimai nuosavybės teisių atkūrimui į miškus. Įstatyme nustatyta, jog privatiems asmenims negali būti grąžinami valstybinės reikšmės miškai palei Baltijos jūrą ir Kuršių marios. (BNS)

* **Draudimo bendrovė „Drauda“**, transporto priemonių savininkų civilinės atsakomybės draudimą teikianti su garantija nuostolius atlyginti civilinės teisės numatyta tvarka, nuo liepos mėnesio, kai įsigalios naujas Civilinis kodeksas, atlygins ir neturtinę žalą. (Elta-VZ)

* **Devynis kartus už vagystes bei chuliganizmą** teisias ir itin pavojingų recidyvistų pripažintais 50 metų Romualdas Giedraitis apvogė sodo namelį, po to pats policijai pranešė apie vagystę. „Laisvėje nėra gyvenimo, noriu grįžti į kalėjimą“, – sakė 24 metus už groty praleidęs šiaulietis. (Elta-LR)

* **Metų pradžioje Lietuvoje** buvo 508 tūkstančiai 915 mobiliųjų telefonų abonentai, tai reiškia, kad jais naudojosi beveik kas septintas šalies gyventojas. Prieš metus mobiliųjų telefonų turėjo tik maždaug vienuoliktas lietuvis. Statistikos departamento duomenimis per praėjusius metus mobiliuosius telefonais besinaudojančių gyventojų skaičius padidėjo 48 procentais arba 165 tūkstančiais. Statistikos departamento duomenimis, pernai tryliką iš šimto Lietuvos šeimų naudojo nuosavais arba tarnybiniais mobiliaisiais telefonais. Mieste šimtui šeimų tenka 16, kaime – 6 mobilieji telefonai. Antrosios pagal dydį mobiliojo ryšio bendrovės Baltijos šalyse „Omnitel“ paslaugomis naudojasi per 309 tūkstančius abonentų. „Bitė GSM“ paslaugomis naudojasi daugiau nei 170 tūkstančių verslo bei privačių klientų. Dar apie tris dešimtis tūkstančių klientų aptarnauja „Tele 2“. (Elta)

KALENDORIUS

Balandžio 11 d. Stanislovas, Leonas, Gema, Vyktas, Daugailė, Liutauras.

Balandžio 12 d. Julijus, Zenonas, Damijonas, Jūratė, Jovys, Galimantas.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

ŠV. VELYKOMS ARTĖJANT

Šv. Velykoms artėjant, sveikiname visas seses ir brolius, linkėdami Dievo palaimos ir džiaugsmo švenčiant žmonijos Išganymo Prisikėlimo šventę.

Su atgimstančia pavasari gamta nekantriai laukiame ateinančių smagių iššūkių bei vasaros stovyklų. Linkime visiems atnaujinti skautišką žinias, draugystes ir pasiruošti džiaugsmingai švęsti šv. Velykas.

Budėkime ir Ad Meliorem!

v.s. Birutė Banaitienė
LSS Tarybos ir Pirmijos pirmininkė
v.s. Romas Otto
LSS Brolijos Vyriausias Skautininkas
v.s. fil. Rita Penčyliu
LSS Seserijos Vyriausias skautininkė
s.fil. Rimantas Griškėlis
ASS Vadijos pirmininkas

Ilgai lauktos šv. Velykos jau artėja prie mūsų namų durų. Linksmą aleliuja skambina šventųjų varpai. Kristus prisikėlė, aleliuja! Ar pasiekė mūsų širdis Prisikėlimo varpų garsai, sužadino visų prisikėlimo ryžtą?

Sveikiname šv. Velykų šventės visus VF rėmėjus ir didžiąją skautiškąją šeimą.

Leonas Maskaliūnas
Vydūno Fondo Tarybos pirmininkas
Vytautas Mikūnas
Valdybos pirmininkas

Šv. Velykų proga sveikinu visus Lietuviškos Skautybės fondo narius, rėmėjus ir talkininkus.

Broliams ir sesėms linkiu džiaugsmingų ir prasmingai išgyventų Velykų švenčių.

v.s. fil. Petras Molis
Lietuviškos Skautybės fondo pirmininkas

Visiems broliams, sesėms, jų tėveliams ir jūrinio skautavimo rėmėjams linkime linksmų Velykų ir „Gero vėjo!“ 2001 metų buiravimo sezonui prasidedant.

Čikagos jūrų skautininkių ir skautininkų „Grandis“

Linksmų Velykų linkime visiems broliams ir sesėms, vadovams ir vadovėms, tėveliams ir skautijos rėmėjams.

„Aušros Vartų“ „Kernavės“ skaučių tuntas
„Nerijos“ jūros skaučių tuntas
„Lituanicos“ skautų ir jūros skautų tuntas
Čikagos skautininkių draugovė
„Sietuvos“ skautininkių ir vyr. skaučių draugovė

Visus brolius ir seses sveikinu sulaukus šv. Velykų ir gražaus pavasario. Linkiu, kad Velykų džiaugsmas kasdien reikštų jūmyse entuziastingu tarnavimu Dievui ir Tėvynei, pagalba artimui, pagarba Didžiajam Kūrėjui ir Jo tvarinijai. Budėkime, kad pasaulis šiandien būtų geresnis, negu vakar buvo, gražesnis rytoj, negu šiandien yra.

j.v.s. Irena Regienė
„Skautybės kelio“ redaktorė

SKAUTIŠKI RENGINIAI

Čikagoje

Los Angeles

Balandžio 21 ir 22 d. — LSS Tarybos akivaizdinis posėdis PLC, Lemonte.

Balandžio 28 ir 29 d. — Šv. Jurgio šventės iškyla, Emma Wood State parke, Ventura, CA.

„Nerijos“ jūrų skaučių tunto narys prieš Kaziuko mugės atidarymą dalyvavo Palaiminto vyskupo Jurgio Matulio misijos bažnyčioje.

„Lituanicos“ tunto sueigoje š.m. vasario 17 d. vykusioje PLC Lemonte įžodį davė vilkiukai.

„LITUANICOS“ TUNTO SUEIGA

Šeštadienį, vasario 17 d., Pasaulio lietuvių centro sporto saleje, Lemonte, įvyko „Lituanicos“ skautų tunto sueiga. Lygiai 1:30 val. p.p. sueigos komendantas, skautas vytytis v.s. Justinas Andriusis, išrikiavęs skautus priėmė vienietų raportus. Komendantas raportą, kad sueigoje dalyvauja arti 100 skautų, priėmė tuntininkas ps. fil. Gintaras Aukštutis.

Ps. fil. Ričardas Chiapetta buvo pakviestas prarasti tunto šūkį: „Lituanicos“ dvasia, mus teldi visada! Šūkiui nuaidėjus, fil. s. Vytenis Lietuvninkas ir sk. vytytis v.s. Rimas Putrius atliko išsiriškiavusių vienietų inspekciją. Skautai juos sveikino savo vienietų skambiais šūkais.

Sueigos adjutantui broliui Ariui Dumbriui perskačius LS Brolijos Vyriausio skautininko įsakymą ir tunto įsakymus, vyko vilkiukų įžodis, vadovaujant fil. s. Vytenii Lietuvninkui. Įžodį davė septyni vilkiukai: Aras Latvys, Tadas Varaneckas, Christopher Hoffman, Andrius Juodis, Terukas Petry, Vilis Siczkowski ir Algis Marcinkevicius. Vilkiuko 3 patyrimo laipsnio egzaminus išlaikė, bet šioje sueigoje nedalyvavę trys kandidatai — Andrius Bartasius, Matas Lapkus ir Andrius Lelis įžodį duos kita proga. Naujieji vilkiukai, davę įžodį ir pabūcėję vėliava, laimingi grįžo savo vieneto rikiuotėn jau pasipuošę pirmaisiais skautiškais kaklaraiščiais.

Skautininkui Algiiui Kazlauskui vadovaujant, skauto įžodį davė brolis Dainius Fabionovich. Gražiai atlikęs įžodį ir pasipuošęs geltonu skauto kaklaraiščiu, brolis Dainius nuvygiavo skautų rikiuotėn, kur buvo džiaugsmingai pasveikintas brolių skautų.

Vėliavininkams Viktorui Jucui ir Pauliui Leipui išnešus vėliavas, fil. v.s. Gintaras Placius, buvo prarastas atvirukų baigimo pažymėjimus ir zenkliskus įteikė: sk. vyčiui sl. Justinui Andriusui, j. budžiui valt. Tadui Mikūziui ir j. budžiui valt. Tomui Mikūziui. „Azulo“ mokyklos baigimo reikalavimus sėkmingai atliko ir j. budys valt. Justinas Ju-

nušas.

Įvairių specialybių reikalavimus atlikusiems ir egzaminus išlaikiusiems atitinkamus zenklus įteikė fil. s. Vytenis Lietuvninkas, o fil. ps. Ričardas Chiapetta specialybių zenklus įteikė prityrusiems skautams.

Tuntininkas fil. ps. Gintaras Aukštutis pasveikino visus įžodį šioje sueigoje davusius brolius, pagyrė specialybių zenklus įgijusius ir padėkos dovaną buvusiam tuntininkui Ričardui Chiapetta.

Po įžodžio prasidėjo sueigos linksmoji dalis. Broliai sk. vyčiai — kandidatai vadovavo dviem skautiškoms žaidimams. Pirmame žaidime broliai, susiskirstę komandomis, rungtyniavo kiaušinio šaukšte nešimu per salę. Antrame žaidime broliai lenktyniavo mazgų rišime.

Po žaidimų brolis Justinas sušaukė visus į ratą. Susieme rankomis visi sugiedojo „Ateina naktis“.

Fil. ps. Ričardas Chiapetta

KAZIUKO MUGĖ TORONTE

Šv. Kazimiero, skautų, -čių Globėjo šventė siemet vyko Anapilio saleje. „Šatrijos“ ir „Rambyn“ tuntai, skautininkių, -kų draugovės, tėvų komitetas su pirm. ps. O. Narušiene ir izd. D. Karosu užėmė virtuvę ir parapijos salę valgyklai. Draugovės patogiai išsidėstė didžiojoje saleje: „Romuva“ su pirm. j.s. R. Sriubiskiu, Skautų, -čių tiekimo skyrius, abu tuntininkai su vertingais laimikiais — loterija ir giliukų-liepsnelių, vadov. ps. D. Petrauskienės su viliojančiomis gėrybėmis. Sceną užpildė skautininkių, -kų s. E. Simonavičienės ir K. ir J. Bartūrių surengta didžioji loterija. Bilietus platino j.s. V. ir L. Sėdžikai ir D. Keršienė. Lietuviškos skautybės fondo įgaliotinis j.s. A. Empakeris, padedant v.s. M. Vasiliauskinei, surinko 260 dol. aukų.

Baigus pasiruošimus, vienetai išsiriškavo prieš paviljonus. Lietuvos kankinių parapijos klebonas prel. J. Staške-

KAS NAUJO VYDŪNO FONDE?

Vydūno fondo tarybos direktorių metinis susirinkimas vyko kovo mėn. 26 d. VF/ASS būstinėje, Lemonte. Posėdį atidarė tarybos pirmininkas Leonas Maskaliūnas ir pakvietė sekretorę Ireną Kairytę perskaityti praėjusio posėdžio protokolą, kuris buvo priimtas be pataisymų. Posėdyje dalyvavo Vydūno fondo įgaliotinis Lietuvoje Edmundas Kulikauskas. Jis padarė pranešimą. Vykdamas Vydūno fondo valdybos nutarimą, Kaune ir Vilniuje buvo išdalintos stipendijos jų prašantiems studentams. Klaidėjoje tai buvo padaryta netolimojo ateity. Taipogi buvo įteikta antroji prof. Igno Končiaus premija, dalyvavusi Kauno Skautų namų renginiuose. Tremtinių vaikų viduriniojo mokykloje, Vilniuje, buvo prarastas atvirukų tautinė-religine tema, konkursas, kurio mecenatas buvo Edmundas Kulikauskas. Sidabrų šeimos stipendijų fondas susilaukė 125-ių rašinių. Buvo prisidėta prie Vincės Jonuškaitės-Zaunienės, akademikių skaučių draugovės garbės narės 100-ųjų gimimo metų paminėjimo vakaro ruošos. Kovo 2 ir 3 d. Lietuvos Muzikos akademijoje įvyko antrasis Vincės Jonuškaitės-Zaunienės dainininkių konkursas, kuriame dalyvavo dainavimo katedros studentės. 1,000 JAV dol. premiją laimėjo Julija Stupnienė. Premijos įsteigėjas — Akademinių skautų sąjūdžio Vydūno fondas.

Knygų leidimo komisija, kuriai vadovauja Vydūno fondo pirmininkas Vytautas Mikūnas, pranešė, kad spausdinimui jau yra paruošta 110 puslapių apimties knyga „Skautų šeimos genocidas“. Spausdinimo laukia poeto laureato Bernardo Brazdžionio 138 puslapių poezijos knyga anglų kalba. Eilėraščiai paimti iš trijų

šaltinių: „Poezijos pilnatis“, „Po aukščiausiais skliautais“ ir „Šiapus ir anapus mūsų laikų“. Eilėraščius vertė septyni asmenys.

Pirmąjį Edvardo Gudavičiaus „Lietuvos istorijos“ tomą šiuo metu į anglų kalbą vertia kanadietė Rasa Mažeikaitė. Dėl „Lietuvos istorijos“ II tomo susirašinėjama su prof. Gudavičium. Iš viso šiam veikalui (vertimui, paruošimui spaudai ir rašymui) šiais metais yra išmokėta 6,000 JAV dol. Knygų leidyba Vydūno fondui yra nuostolinga, tačiau visi posėdžio dalyviai vienbalsiai pasisakė, kad šį kultūrinį darbą tęsti toliau.

Prelato J. Prunskio konkurso komisijos pirmininkė Vida Brazaitytė pranešė, kad dvi premijos Vasario 16-tosios proga buvo paskirtos Lietuvoje gyvenantiems jaunuoliams. Rašinių temos: „Reikšmingi Lietuvos istoriniai paminklai“, „ASS išeivijoj ir Lietuvoj — kas mus jungia ir kas mus skiria?“ ir „Ką išmokau iš tėvų apie Dievą?“ Sidabrų šeimos fondui atsiųsti 125 rašiniai dar tebeskaitomi. Rašinių temos: „Šaukiu aš tautą“, „Atverk duris į laimę“ ir „Lietuva mano svajonė“.

Vydūno fondas šioms metams yra numatęs 61,945 JAV dolerių išlaidų. Didžiausi išmokėjimai — tai paskolos studentų studijoms užsienyje ir 35 stipendijos Lietuvoje.

Iškilusios valdybos izdininko Liudo Ramanausko ir kitų komisijos narių pranešimus, buvo perrinkti trijų metų kadencijai Vydūno fondo taryboje baigiantys: Vida Brazaitytė, Vacys Garbonkus, Sigitas Miknaitis, Rita Rašymienė, Ritonė Rudaitienė ir Eugenijus Vilkas.

Ateinančiais metais Vydūno fondas švęs 50-ties metų veiklos sukaktį. Tai nuostabus

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscriptions Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesijunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausias redaktorius — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

DR. PETRAS KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLĖS, PROSTATOS

GYDYMAS BEI CHIRURGIJA

Center for Health,

1200 S. York, Elmhurst, IL 60126

630-941-2809

BIRUTĖ L. PUMPUTIS, M.D.

Fellow: American Academy of

Family Practice

ŠEIMOS GYDYTOJA

320 W. 61st Ave. (219) 947-5270

Hobart, IN 46342 Fax (219) 947-4238

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.

Valių gydytoja

900 Ravinia Pl., Oak Park, IL

Tel. 708-349-0887

Priima Palos ir Christ ligoninėms.

Nuolaida naujai atvykusiems.

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už

prinemamą kainą. Pacientai primami

absoliučiai punktualiai. Susitarimai

kabėti angliškai arba lietuviškai.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL

Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

Dr. Rimas Novickis

CHIROPRACTIC PHYSICIAN

Manuali fizioterapija, akupunktūra,

galvos skausmų (ir migrenos),

sportinių traumų specialistas

6645W. Stanley Ave., Berwyn, IL

60402, tel. 708-484-1111.

Valandos kasdien, savaitgalis

sutarus. Kalbame lietuviškai.

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9966

Valandos pagal susitarimą

SKAUTŲ STOVYKLOS

Birželio 16-23 d. — Detroito skautų ir skaučių stovykla

Dainavoje.

Birželio 27-liepos 8 d. —

Ramiojo vandenyno rajono

skautų ir skaučių vasaros sto-

vykla „Rambyn“ stovykla-

vietėje, Big Bear, CA.

Liepos 7-18 d. — Čikagos

skautų ir skaučių stovykla

Rako stovyklavietėje, Custer,

MI.

KAIMIEČIAI JAU IR JUNGTTIS BEMOKA

IRENA VITKAUSKIENĖ

Kooperacijos pradžiama

Jau iš pat pradžių buvo aišku, kad mažieji kaimiečiai galės normaliai išgyventi, t.y. dirbti savo žemėje ir gaminti žemės ūkio produkciją, tik kooperuodamiesi. Tačiau patyrę kolchozinių prievartą valstiečiai apie bet kokią jungimąsi vieni su kitais ne girdėti nenorėjo, be to, ir neturėjo jokio supratimo, kas yra tikroji kooperacija ir kaip ji turi būti įgyvendinama.

1991 m. Atkuriamojo Seimo pirmininkas V. Landsbergis, viešėdamas Paryžiuje, paprašė prancūzų paremti besikuriančius Lietuvos ūkininkus. 1992 m. tuometinio Prancūzijos prezidento Francois Mitтерand vizito Lietuvoje metu buvo pasirašytas susitarimas, pagal kurį Prancūzijos vyriausybė pagalbos projektui įgyvendinti paskyrė 20 mln. frankų, tuo metu tai buvo pati didžiausia Prancūzijos investicija Rytų Europoje. Be to, tai buvo tikras bendradarbiavimo, ne komercinis, projektas, kurio tikslas — aprūpinti besikuriančius ūkininkus technika, išmokyti modernios žemdirbystės ir paskatinti juos kooperuotis ir vieningai ginti savo interesus valdžios institucijose, o taip pat ieškoti rinkų savo produkcijai. Tarpininkaujant V. Landsbergiui ir Atkuriamojo Seimo nariui, Kovo 11-osios signatarui Balui Gajauskui, prancūzai pasirinko Plungės rajoną, nes čia buvo daug pasiryžusių savarankiškai ūkininkauti žmonių, kurie patys pirmieji pasitraukė iš kolchozų, atsiėmė savo ar tėvų žemę ir jau bandė po truputį stotis ant kojų. Prancūzams tiko ir tai, kad visi tie pradantys ūkininkai turėjo po nedaug žemės, taigi čia buvo visos sąlygos mokytį žmones tikrosios kooperacijos. Tam tikslui Plungėje buvo įkurta valstybinė agroserviso įmonė, į kurios patalpas prancūzai atgabeno ne padėvėtos, o visiškai naujos modernios žemės ūkio technikos kompleksus — kombainus, traktorus, įvairiausių padargų ir kt. Pradėjus darbų sezonui ši technika buvo paskirstyta pirmiesiems ūkininkų kooperatyvams, susikūrusiems Rietave, Žemaitijoje, Alsdžiūose, Varkaliuose ir Daugėduose. Po to kelerius metus iš eilės prancūzai vis atveždavo naujų technikos kompleksų, kūrėsi daugiau kooperatyvų. (Šiuo metu veikia per 30 tokių „prancūziškų“ koo-

peratyvų.) Apie ketverius metus prancūzų konsultantai, pakeisdami vienas kitą, nuolat gyveno Plungėje ir mokė žemdirbius, kaip tvarkyti kooperatyvo finansinius išteklius, kaip juos kaupti ir naudoti, kad bendra ūkinė veikla turėtų perspektyvą. Jie dalyvavo visuose žemdirbių susibūrimuose, netingėdavo važinėti po kaimus, atokiausius vienkienius ir bendrauti ne tik su stipresniaisiais, bet ir su vargusiais ūkininkais. Toks nuosirdus dėmesys labai padėjo kaimiečiams įgyti ne tik daugiau žinių, bet ir pasitikėjimo savo jėgomis. Gerai įsisavintas kooperacijos pradžiamokslis ir prancūziška technika iš tiesų juos pastatė ant kojų.

Kredito unijos skini kelia

Kita kooperacijos forma — žemdirbių kredito unijos. Prieš ketverius metus jos sparčiai kūrėsi Kanados Desjardins kredito unijų konfederacijai (Developpement International Desjardins) ir Soroso fondui pradėjus įgyvendinti Lietuvoje bendrą projektą. Kanadiečiai taip pat mokė, konsultavo ir kiekvieno tokio „bankelio“ gyvavimo pradžiai skyrė šiek tiek lėšų (iš viso unijų išskirimui paskatinti ir paremti skirta 200,000 Lt). Šiandien Lietuvoje sėkmingai veikia 38 kredito unijos.

Aplankiau keturių žemaitijos rajonų — Šilutės, Akmenės, Telšių ir Skuodo — savivalpos bankelius. Visų vadovai džiaugėsi, jog reikalai juda į priekį. Šilutės rajono kredito unija „Ūkininkų sėkmė“, kuriai vadovauja Genovaitė Kimbrienė, vienintelė visoje Tauragės apskrityje ir viena iš ankčiausiai susikūrusių žemaitijoje (įsisteigė prieš 5 metus). Šiuo metu tikraisiais unijos nariais yra 640 Šilutės ir neseniai atsiskyrusio Pagėgių rajonų žemdirbiai, o pastaruoju metu asocijuotais nariais (be balsavimo ir rinkimų teisės) dalyvauja ir miesto gyventojai. Žmonės nėra turtinai: didžiausias indelis 30,000, 40,000 Lt, vidutinis — apie 500 Lt. Pusė narių yra istojusiu tam, kad galėtų reikalauti esant pasiskolinti — tai ypač aktualu žemdirbiams atėjus pavasarui. Įdomu tai, kad didžiąją narių dalį sudaro moterys, jos drąsesnės pradėdamos kokią nors naują veiklą ir atsargesnės bei atsakingesnės finansiniuose reikaluose. Moterys dažnai skolinasi nedideles sumas verslui steigti ar

St. Peterburgo, FL, „Audros“ šokėjų Tarptautiniame festivalyje 2001 m. kovo 10 d. Iš k. į eil. — R. Robertson, L. Petkienė, A. Robertson, L. Kynienė, vadovė Dalia Adomaitienė, A. Česnaite, E. Radvilienė, D. Mazeikiene, A. Stasiukevičius. II eil. — J. Petkus, J. Radvila, V. Juška, J. Labanaukas, J. Gečas ir Z. Radvila.

Nuotr. Elvyros Vodopaliene

jį plėtoti, netradicinei žemdirbystei pradėti. Praėjusiais metais, tarpininkaujant Lietuvos moterų ūkininkų sąjungai, iš Jungtinių Tautų Vystymo programos unija gavo 40,000 Lt pilotiniam projektui įgyvendinti. Šios lėšos su 6 proc. palūkanomis skolinamos moterims ūkininkėms smulkios verslo skatinimui. Tiek pat lėšų (40,000 Lt) programa skyrė ir pradedančiųjį verslininkų mokymui. G. Kimbrienė taip pat pasidžiaugė, jog pas juos savo indėlius laiko ir keli kraštiečiai Kanados lietuviai. Pasak valdybos pirmininkės, jei visi išeivijos lietuviai būtų puiki parama ir pačiai unijai, ir to krašto gyventojams. O ir pats kraštietis šiuos pinigus ne balon išmestų, o tauptytų, gautų už tai palūkanas, atvykęs į Lietuvą paviešėti, galėtų jais naudotis. Tai būtų daug vertesnė parama nei už dyką labdarai dalijami doleriai...

Akmenės rajono kredito unijos „Tikroji viltis“ administratorė Virginija Stonkuvienė pasakojo, jog pradžia buvusi labai sunki — žmonės nepasitikėjo vieni kitais ir pačia tokiu savišalpos galimybe. Tačiau šiuo metu jau yra 210 veiklių narių, o aktyviai sudaro 460,000 Lt. Didžiausias indelis — 30,000, vidutinis — 5,000 litų. Labiausiai džiugina tai, kad vis daugiau žmonių stojia tauptyti, o ne vien skolinantis (už terminuotus indėlius mokama 8-12 proc. palūkanų). Unijos vadovė labai atsargi skolinimada, todėl paskolos nedidelės. Daugiausiai skolinasi žemdirbiai, o taupo tarnautojai — medikai, mokytojai, kultūros darbuotojai, savivaldybės tarnautojai.

Vytautas Barsteiga, Telšių rajono kredito unijos „Germanto lobis“ valdybos pirmi-

ninkas, tvirtino, jog susiburti į finansinę kooperatinę bendrovę prieš trejus metus paskatino plėšikiškos bankų kreditavimo sąlygos. Kredito unija nuo banko tuo ir skiriasi, kad bankui svarbiausia pelnas, o unijai — jos narių savitarpio parama, joje aukštesnės palūkanos už laikomas santaupas ir žemesnės už teikiamas paskolas. Be to, jei unija dirba pelningai, pelnas paskirstomas visiems jos nariams, o ne keliems akcininkams. Unijos narys gali gauti paskolą be užstato, kitam nariui laiduojant už besiskolinantįjį. Tokiu būdu unija „Germanto lobis“ suteikia 80 proc. visų paskolų, dokumentus sutvarko per 2-3 dienas.

Per trejus gyvavimo metus unija sustiprėjo — susikūrė turėjo 50, o dabar jau per 200 narių. Išstojusių nėra. Aktyviai sudaro daugiau kaip 400,000 Lt. Unijos nariai visai skatinami tauptyti ir naudotis savojo bankelio paslaugomis, atliekant įvairias finansines operacijas. Šios paslaugos teikiamos nemokamai.

Skuodo rajono kredito unija „Skuodo bankelis“ veikia nuo 1998 m. rudens, turi 174 narius. Pernai turėjo 15,000 Lt pelno. Pagal veiklos rodiklius tarp šiuo metu Lietuvoje veikiančių unijų yra šeštoji. Vidutinis indelis — apie 4,000, didžiausias — 20,000 litų. „Skuodo bankelio“ vyriausioji finansininkė Ramutė Vaitkienė pasakojo apie sėkmingą bendradarbiavimą su rajono savivaldybe. Kai savivaldybė su viena norvegų uogų konservų gamykla įsteigė bendrą įmonę braškių derliui realizuoti, norvegai dalį daigų pirmiesiems augintojams padovanojo, o kitus teko pirkti. Kadangi žmonės neturėjo pinigų, savivaldybė įkūrė fondą netradicinėmis žemės ūkio kultūroms remti ir patikėjo tas

lėšas unijai, kuri teikė dviem metams lengvatines paskolas iki 6,000 Lt su 16 proc. palūkanomis, kurių 50 proc. pirmais ir 30 proc. antrais metais iš to paties fondo padengė savivaldybė. Tokių paskolų iš viso buvo paimta 137,000 Lt. Šiems metams kaimo remimo fondui savivaldybės taryba numatė skirti 200,000 litų ir lengvatinėmis paskolomis, tikriausiai tik su 5 proc. palūkanomis (jų dydį nustatys savivaldybės taryba), galės pasinaudoti visi žemdirbiai. Be to, pernai savivaldybė unijai buvo patikėjusi ir smulkios verslo remimo fondą, 50,000 Lt. Šie pinigai buvo naudojami ne kreditavimui, o verslininkų paskolų bankuose palūkanoms iki 40 proc. dengti, taip pat jų mokymo, pažintinių kelionių ir reklamos reikalams.

M. VALANČIAUS 200 GIMIMO METINIŲ MINĖJIMAS ŠIAULIUOSE

Minint vysk. M. Valančiaus 200 gimimo metines, vasario 25 d. Šiauliu Petro ir Povilo katedroje buvo aukojamos šv. Mišios, P. Višinskio bibliotekoje veikė didelė dokumentų paroda „M. Valančiui — 200“. Šiaulių mokyklose organizuotas piešinių konkursas „Žmogaus grožis nuo Kristaus ir M. Valančiaus iki mūsų dienų“.

Kovo 1 d. „Dagilelio“ mokykloje pasirodė vyskupo M. Valančiaus kūrybos skaitymo, rašinių ir piešinių konkurso laureatai. Vyravo tikėjimo, blaivaus gyvenimo ir meilės artimui temos. Anot šiam renginyje dalyvavusio vysk. E. Bartulio, šiandien tebesipildo žemaičių vyskupo išsakytas troškimas — „norėčiau ir numiręs jums būti naudingas“. Kovo 5 d. vysk. M. Valančiaus gimimo metinės buvo paminėtos Šiaulių teatre.

dą, nedaug kas juos matė, nedaug kas stebėjosi, nes tomis gatvelėmis mažai kas vaikšto.

Kazkas paskambino Seimo pirmininkui jo privačiu telefonu ir pranešė, kad Adomo Mickevičiaus paminklas sunaikintas, jo nuskelta galva, abi rankos, tvorelė išardyta, gėlių vazona išdraskyti ir išmėtyti aplink, nuo kardo smūgių paminklas yra pakrypęs į kairę pusę, netaisomas visai sugrius.

Gavęs tokią žinią, Seimo pirmininkas labai susijaudino, nes tai palietė ne vien Lietuvos lenkus, bet visą Lenkiją, pasekmės gali būti labai skaudžios ir nelaimingos, nuskambėtų per visą pasaulį, štai matykite, kaip lietuviai persekioja lenkus, griaua jų kultūrinius paminklus, matykite... Ką daryti?

Skubiai, net be pranešimo, Seimo pirmininkas išbrovė į prezidento kabinetą, atsiprašė ir pasakojo apie baisią nelaimę, juos ištikusią. Prezidentas buvo šaltėnis ir iš karto nepatikėjo, tačiau pagalvojo, kad gyvenime būna skaudžių istorijų, ypač kada jų mažiausiai reikia. Daug nesiaikiškę, abu sutarė, kad reikia sudaryti komisiją iš 7 asmenų ir skubiai vykti prie Adomo Mickevičiaus paminklo, asmeniškai patikrinti, įvertinti nuostolius, kokie jie būtų — jei maži, tuoj pataisyti, jei dideli, tai išaiškinti, kas padarė ir patraukti atsakomybėn.

Į tokią komisiją būtina paskirti 7 Seimo narius, patirtiškai nusiteikusius, idant neliktų abejonių vie-

DRAUGAS, 2001 m. balandžio 11 d., trečiadienis

3

Danutė Bindokienė

Kas ieško, tas ir randa

Be abejo, tik labai jauni nebeprisimena pirmųjų Velykų po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 1990 m. Nuotaika, kuri mus visus gaubė tą Kristaus Prisikėlimo šventės rytą, buvo tokia šviesi, tokia kupina dėkingumo už įvykusį stebuklą tėvynei, kad galėjome regėti ne tik mitologinių lietuviškų pasakų „šokančią saulę“, bet ir iš džiaugsmo šokinėjantį kiekvieną pakelės akmenėlį...

Niekas neabejojo, kad buvo įvykęs stebuklas — tiesiog mūsų akivaizdoje: nuo Lietuvos kūno buvo staiga nustrimas kraujas akmuo, slėgęs ir dusinęs pusimtytį metų! Niekam taip pat neatėjo į galvą priekaištauti tuometiniams tautos vadams, padariusiems tokį lemtingą sprendimą.

Pakako to, kas įvyko. Visa kita atėjo vėliau. Ir dar nesibaigia, nors nuo anų Velykų jau nušoliavo vienuolika metų. Tad nejuokiamis sukurda mintis: kaip šiandien atrodytų gyvenimas Lietuvoje, jeigu Atgimimo, Nepriklausomybės atkūrimo akto paskelbimo, pirmųjų Velykų po tautos prisikėlimo laisvei nuotaika nebūtų taip veikiai išblususi?

Turbūt tik naivūs anuo-met manė, kad pakaks paskelbti Nepriklausomybės atkūrimo aktą ir į ateitį nusities lygiausias, plačiausias vieškelis. Ką gi vieškelis — tai pasenusi priemonė arklį traukiamoms vežėioms riedėti. Lietuvai reikėjo plačios magistralės (arba greitkelio, kaip mes čia „senoviškai“ sakome), kuria būtų galima lenktyniauti su vėjais ir visomis kitomis, okupacijų nenualintomis Vakarų valstybėmis.

Kadangi, matyt, kiekvienai tautai suteikiama tik po vieną stebuklą, o kaip ji tvarkys savo gyvenimą toliau, tai jau nuo jos pačios priklausys, todėl šiandien ir girdime visas tas nepasitenkinimo, kritikos, vargų vargelių išsakyto „litanijs“. Bet ne visai taip. Tarytum po nepriklausomybės atkūrimo atsirado dvi Lietuvos — labai skirtingos. Viena, nors ir sunkiai, kopia į šviesesnę rytojų; antroji (kartais net su pasimėgavimu) murkdo arsi neviltyje.

Ar Lietuvos biurokratai biurokratiškesni, skurdžiai skurdėsniai, korupcija ir neteisėybė, nusikalstamumas ir alkoholiizmas labiau išsikeriojęs kaip bet kurioje kitoje valstybėje? O gal mes krislus tėvynės akys matome aiškiau, negu rąstus bet kur kitur, įskaitant kraštą, kuriame gyvename?

Suoloma būtinai aplankyti.

tikinta žinios tikslumu.

Seimo pirmininkas sušaukė tarybos posėdį, išrinko 7, pasižymėjusius tėvynės meile, seimūnus, prisiekdino ir įsakė vykti kuo greičiau į nusikaltimo vietą.

Kas gali būti didesni patriotai negu tie, kurie atsisakė priimti priesaiką lietuvių kalba? Ne, didesnių patriotų mūsų Seime nėra, todėl ir išrinko tuos septynis, lietuviškai nekalbančius. Seimo pirmininkas važiuojo kartu „Ex officio“ kaip pirmininkas, be balsavimo teisės, jei reikėtų balsuoti — taip nutarė išrinktieji 7. Kad greičiau, nes šiuo metu judėjimas didelis, važiuojo dviem mašinomis ir šalutinėmis gatvėmis, idant nesukeltų įtarimų, jei kas iš žurnalistų juos pastebėtų.

Ir atvažiuo.

Išsiriti iš mašinų ir žiūrėti, žiūrėti, žiūrėti... Niekas nemato. O nemato todėl, kad nieko nėra. Eina aplink, ir vėl aplink, ir vėl žiūrėti, žiūrėti, žiūrėti... Greičiausiai bus atvažiuo ne prie paminklo, bet iš visų atvykusių buvo ne vieno, kuris nežinotų, kur Adomo Mickevičiaus paminklas stovi. Tik vienas Seimo pirmininkas išsilaikė šaltai, kaip jam ir tinka, o likusieji patriotai žemai lenkėsi, klaupeisi, vienas pabučiavo ausį, kitas apkabino, tartum gvyvą...

Paminklas kaip stovėjo, taip ir stovi. Niekas nenukelta, nenugriauta, nesugadinta, nenugruzdinta, tvorelė nepajudinta, gėlių savo vietose gražiai skleidžiasi, krūmai arčiau ir toliau sveiki, nesulankstyti, nesulaužyti, viskas puikiai tvarkoje. Vienas kitas nu-fotografavo — kartais ir nuosavos akys meluoja — greičiau pasitiki foto aparatu... Bus daugiau

DON KICHOTAS ATVYKSTA Į VILNIŲ

Balandžio pirmoji diena
ANATOLIJUS KAIRYS

Nr. 10

Šiame krašte riterystė neturi gero vardo, mes visi esame žemos kilmės arba visai be kilmės, užsiima blogais darbais. Aš jus palydėsiu iki Gedimino prospekto, o toliau nujositės patys.

— Kilnioji princese, nesirūpinkite. Mes žinome kelius ir visų pasaulio karalių, imperatorių, valdovų rūmus ir piliis, esame apkeliaję visą žemės rutulį, nėra tokio krašto, kur mūsų vardai nebūtų žinomi, nuo pradžios mokyklos iki aukščiausiosios.

— Tai daugiau negu tiesa, jūsų kilnybė, — patvirtino Sančo.

Mes esame pasiruošę, gražioji ponija, gražiausia iš gražiausių ir gailiausiai iš gailiausių! Mano žygį globėja ir įkvėpėja gražioji Dulcinėja iš Toboso kilniau ir garbingiau nebūtų mus priėmusi. Iš širdies gilumos prašau jus, karališkoji didybė, priimti mano laimėjimus, kuriuos aš aukoju jūsų garbei ir šlovei per amžių amžius.

Vyr. komisaras, išeidamas buvo išsitaręs, kad taip vadinamas riteris kartais nukalba nei šiaip nei taip, todėl dabar ji nekreipė dėmesio į panegirikas ar komplimentus.

— O štai laiškus, pone riteri, asmeniškai. Kada pamatysite mūsų prezidentą, perduokite jam ir rankas. Prisiekite!

Tai išgirdęs, Don Kichotas nepaprastu staigumu pakėlė savo kalaviją ir jį pabučiavo, sakdamas: mano kargas nebūtų vertas mano rankų, kilnioji dama, jei aš nepadaryčiau to, ką iškilmingai pažadu savo ir Rosinanto vardu, ir visais laimėjais, ir dar nelaimėjais žygiais. Jūsų asmenišką laišką perduosiu kartu su Ispanijos karaliaus Pilypo III proklamacija.

Sančo Pansa irgi panoro ištraukti savo pusiau įlinkusį kalaviją ir prisiekti taip skaniai pavalgęs, bet paskutiniu momentu prisiminė, kad jis neturi kalavijo.

— O dabar, ponai riteriai, prašau sėsti ant žirgų ir asilų — prisipažinsiu, asilo iki šiol nesu mačiusi — ir jokitė iki Seimo rūmų aikštės. Nekreipkite dėmesio į išdykaujančią minią, laiko neturite daug, ir tvirtai laikykite vadžias, kad arkliai nesibaitytų automobiliu.

Ji atidarė vartus ir mūsų nuotykių ieškotojai išėjo žingine. Ponia komisariene jų nelydėjo, nes jie pasisakė kelią žina. Grįždama į butą, ji nusišypojo — jos ausis palietė keli žemaitiškų akcentu tariami žodžiai.

Don Kichotas ir Sančo Pansa neįėjo į nurodytą gatvę, nes arkliai iš tiesų galėjo baidytis automobiliu. Jie Vilnių pažinojo labai gerai, gatves, gatvėles ir skersgatvius. Jie pasuko mažomis ir siauromis gatvėmis. Ir užlėdė. Pasimatymas su prezidentu jiems nebuvo svarbus, net vengtinas, todėl jie neskubėjo. Pasiekti Seimo aikštę ėmė daugiau negu valan-

LIETUVIŲ TELKINIAI

CAPE CODE, MA

FESTIVALIS PRIE ATLANTO VANDENYNŲ

Cape Cod lietuvių bendruomenė naują šimtmetį, kartu su nauju tūkstantmečiu pradėjo dviem renginiais: tradicine Nepriklausomybės švente — Vasario 16-tą, ir savaitę po to, jie įsijungė į tarptautinį festivalį, kuriame dalyvavo daugiau nei 30 tautinių, bažnytinių grupuočių atstovai su savo dirbiniais, šokiais, valgiais. Festivalio, vykusio vasario 24 d., tikslas buvo: pasižinti įvairių kraštų kultūrą laimėjimais, kartu siekiant pasidalinti savo tarpe pasikūrusių tautybų vertingų paveldų. To festivalio oficialus rengėjas buvo Town of Barnstable Community & Human Services. Talkino — darbu, finansškai, ar kitu būdu vietos bankinės, šalpos institucijos bei įvairūs klubai, organizacijos. Šioje vertingoje talkoje taip pat dalyvavo dienraštis „The Cape Cod Times“, C3TV televizijos stotis, Cape Cod Community College ir kiti.

Atidarymo sveikinimų žodžius tarė: Kolegijos prezidentė dr. Kathleen Schatzberg, miesto tarybos vardu — Gary Blazis, ir Kongreso atstovas Demetrius Atsalis, latvių kilmės Cape Cod gyventojas. Meninėje programoje, tarp kitų, savo dainomis, tautiniais šokiais arba savo čia pagamintais valgiais pasirodė: Mashpee vietovės Wampanog indėnų genties tarybos Raudonojo Vanago grupės dainininkai, vietos vokiečių-bavarų muzikantai, škotai, graikų tautiniai šokėjai, brazilų-afrikičių

atstovai ir kiti. Kiekviena tautinė grupė gavo po 8 x 3 pedų dydžio stalą, ant kurio išdėstė eksponatus: informaciją, leidinius, dirbinius, drožinius, audinius ir pan. Iš baltiečių festivalyje dalyvavo tik lietuviai. Jie pasitenkino kuklia, bet įdomia parodėle.

Cape Cod LB apylinkės pirmininke Regina Petrutienė, pasitelskusi valdybos narses: Ireną Jansonienę, Daną Jancauskienę ir viešnią iš Panevėžio, Lietuvos, Ireną Liaudauskienę, surinko eksponatus iš savo narių ir skoningai jais paruošė stalą. Nors vietos buvo labai maža, tačiau jos sugebėjo visą turimą medžiagą išdėstyti patraukliai. O jos buvo pakankamai: medžio drožiniai, rūpintojėlis, miniatiūrinė koplytėlė, medinė lėkštė su gintarais, mediniai ir velykiniai margučiai, gintaro dirbiniai, meniškai išdrožinėtos lazdos, spalvingos tautinės juostos. Knygos apie tautinių juostų audimą, velykinių kiaušinių marginimą ir lietuviškus tautinius drabužius papildė kitus išstatytus eksponatus. Priekyje stalo puikavosi 2000 metais išleista knyga, kurią apylinkė atsitiktinai įsigijo prieš pat festivalį. Tai atlasas „Historical Atlas of the Medieval World AD 600-1492“, t.y. iki Amerikos atradimo. Autorius: John Haywood. Šios vertingos knygos paruošime talkino visa eilė Amerikos ir Europos mokslininkų. Kas įdomu lietuviui, tai, kad tame atlase yra net penki senosios Europos žemėlapių, kuriuose vaizduojama istorinė Lietuvos valstybė, įvairiais amžiais auganti, didėjanti, ir pagaliau pradėjusi siaurėti. Vienaime tų žemė-

JAV LB Hartford apylinkės valdyba. Iš kairės: Danute Dmowski, Danguolė Baneviciene, pirmininke Danute Grajauskienė ir Edvinas Giedrimas.

lapių Lietuvos valdos yra nusidriekusi nuo Baltijos ligi Juodosios jūros. Leidinyje yra gausu trumpų paaiškinimų, statistikos. Pvz., viename jų rašoma, kad jungtinės Lietuvos-Lenkijos pajėgos 1410 m. ties Žalgiriu nugalėjo Kryžiuočius; tai buvo pradžia to vokiečių ordino žlugimui. Knygoje esama kai kurių netikslių, tačiau, bendrai paėmus, leidinys yra vertingas dokumentas, įrodas, jog Lietuva istorijos laikotarpyje yra buvusi didi ir galinga valstybė. Lietuvių-skaitytojų patraukia atlaso viršelis, nes apvalus yra viduramžių Europos žemėlapis su prie Baltijos jūros esančia gana didele teritorija, pavadinta Lithuanians. Atlaso leidėjas Barnes & Noble bendrovė New Yorke. Spausdinta Italijoje. Žodžiu, lietuvių stalas turėjo pasisekimą ir reikiama dėmesį. Jei ne tos trys tautietės, tai festivalio programoje nebūtų buvę Lietuvos trispalvės.

Vietos dienraštis plačiai aprašė festivalį, įdedamas ir fotografijų. Pagal dienraštį, renginyje atsilankė keli tūkstančiai asmenų. O kalbant apie svečius, tai Kolegijos patalpos buvo per mažos, nes lankytojai, norėdami prieiti prie parodos stalų, turėjo iirtis pečiaus per miniją.

Šia proga galima priminti, kad Cape Cod apylinkės lietuviai, drauge su kitomis tautinėmis grupėmis, jau kurį laiką ruošia metinius pokylis — International Night — su pietumis ir menine programa. O kai prieš daugelį metų Barnstable vietovė minėjo savo 300 metų įsikūrimą Amerikoje, tai tautybų parade dalyvavusi gausi lietuvių grupė priekyje nešė didžiulį transportantą — drobęje įrašytus žodžius: Lithuanians.

Cape Cod LB apylinkė įkurta 1974 metų rudenį, taigi neseniai minėjo savo veiklos 25 metų sukaktį.

Alf. Petrutis

Lietuvių stalas Cape Cod festivalyje.

A. Petručio nuotrauka.

DAYTONA BEACH, FL

ATMINTINA DVIGUBA ŠVENTĖ

Kovo 11 d. mūsų Lietuvių klubas šio telkinio lietuviams surengė dvigubą šventę. Buvo paminėta Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 11 m. sukaktis ir taip pat buvo gražiai prisimintas mūsų didžiojo meno kūrėjo M. K. Čiurlionio 125-tasis gimtadienis.

Vietos maldykoje įvyko tradicinės lietuviškos pamaldos. Bet šį sykį šv. Mišias aukėjo vyskupas P. Baltakis, o jam pagalbėjo prelatas J. Šarauskas. Vyskupas pasakė išskirtinai gerai paruoštą ir jautriai pasakytą pamokslą. Jo žodžiai smigė smigo į susirinkusiųjų širdis. Pamaldų metu giedojo mūsų telkinio „Sietyno“ mišrus choras, vadovaujamas muz. A. Skriduliui. Altorių puošė vėliavos. Skaitymus atliko K. Barūnas.

Pamaldoms pasibaigus, gausus būrys mūsų viengienių ir svečių rinkosi į parapijos salę. Pagerbus įnešamas vėliavas ir sugiedojus himnus, prasidėjo minėjimų programa.

Lietuvos nepriklausomybės sukaktį aptarė Algirdas Šilbajoris. Jis vėždziai nusakė tą mūsų tautos dvasinį pakilimą, kurį visa tauta išgyveno nepriklausomybės paskelbimo išvakarėse. Dar ir dabar mums vaidenasi tų tūkstantinių minių dainos Vingio parke ir Baltijos kelio neužmiršdami vaizdai. Taip pat negalime užmiršti ir mūsų tautos sūnų ir dukrų ryžto savo gyvybių aukomis ginti nepriklausomybės paskelbimą ne tik nuo svetimų, bet ir nuo savųjų užmačių jėgą ją sunaikinti. Jis apgailestavo, kad šiandien šios nuotaikos mūsų šalyje yra lyg ir išnykusios.

Apie mūsų didįjį meno kūrėją M. K. Čiurlionį kalbėjo Juozas Daugėlienė. Ji vaizdžiai nupasakojo šio didžiojo menininko gyvenimą ir tragiką to gyvenimo pabaigą. Čiurlionis visą savo gyvenimą gyveno nenumaldoma kūrybine jėga. Šią jėgą jis daugiausia išreiškė kurdamas muzikinius ir dailės kūrinius. Mūsų žinomas muzikas V. Landsbergis labai domėjosi Čiurlionio kūryba ir dar pavergimo metais ryžosi surinkti išsklaidytus jo kūrinius ir visą archyvinę medžiagą. Jis labai nustebo, kai laišku krūvoje užtiko ir Čiurlionio sukurtus eilėraščius. O dar daugiau jis nustebo pamatęs, kad Čiurlionis, kuris taip tiesiog fanatiškai mylėjo lietuvių kalbą, eilėraščius parašė lenkų kalba. Bet jis vis tiek visuos surinko, išvertė į lietuvių kalbą ir nelabai seniai išleido atskiru leidiniu. Tuo būdu Landsbergis mums, šalia muziko ir dailininko, pristatė ir „tretįjį Čiurlionį“ — literatą.

Kalbėtoja didžiavosi, kad Čiurlionis per trumpus savo gyvenimo 35 metus sukūrė ir mums paliko tokį didelį kūry-

binį turtą. Jis sukūrė arti 200 muzikinių ir per 300 tapybinių kūrinių ir dar pluoštą eilėraščių. Šiam minėjimui vysk. P. Baltakis parūpino ir pats iš Juno Beach atgabeno keliolika Šalčinio pagamintų Čiurlionio paveikslų. Jie visi buvo salėje išstatyti ir visi juos įdomiai apžiūrėjo. Tai buvo iš tikro labai graži ir naudinga Vyskupo dovana minėjimo rengėjams.

Visa Čiurlionio kūryba yra didžiai vertinama ne tik Lietuvoje, bet ir visame Vakarų pasaulyje. Iki šiol jau kelios mūsų tautos kartos didžiavosi šiais kūriniiais. Be abejo jais dar šimtmečių šimtmečiais galės didžiulis ir kitos priauzgancios mūsų tautos kartos.

Minėjimo meninę programą atliko „Sietyno“ choras, vadovaujant muz. A. Skriduliui. Choras padainavo penkias Čiurlionio harmonizuotas dainas. Dainų įtarpose O. Karasienė ir J. Baltrušaitis paskaitė kelis Čiurlionio poezijos kūrinius. Programai pasibaigus, klubo pirmininkas svečius pakvietė prie vaišių stalo. Svečiai skaniai pasivaikino ir geroje nuotaikoje praleido kelias valandas.

TESIAMA GRAŽI METINĖ TRADICIJA

De Land miestas Floridoje yra vienos apskrities sostinė. Be daugelio valdžios įstaigų yra universitetas bei didelė miesto biblioteka. Savaiame šiame mieste gyvena ir daug aukštų valdžios ir mokslo pareigūnų. Prieš kelis metus čia nuolatiniam gyvenimui įsikūrė ir mūsų žinomo žurnalisto Braženo šeima. Tik labai gaila, kad prieš metus mirė Eda Bražienė. Jos mirties metinė sukaktį Daytona Beach lietuvių kovo 2 dieną prisiminė pamaldomis ir šeimyniniu pobūviu.

Be abejo, jos staigią mirtį labai skaudžiai išgyveno jos vyras Vilius ir dukra Lyvija. Tačiau jie nepalūžo. Vilius ir toliau bendradarbiauja mūsų spaudoje, o Lyvija jau prieš trejus metus miesto bibliotekoje daugeliui metų užsake didžiulę parodų spintą. Šioje spintoje Bražėnaitė pasirūšius kasmet kovo mėn. suruošti lietuvišką parodą. Tad ir šių metų kovo mėn. ši paroda jau antrą kartą buvo pakartota. Toks lietuvių pasirodymas šioje miesto bibliotekoje liko medine tradicija, kurią prisimena daugelis nuolatinių šios bibliotekos lankytojų.

Ir šiais metais viename šios spintos skyriuje išstatyti istoriniai žemėlapiai, kuriuose žiūrovas gali matyti, kaip ankstyvą slinktyje keitėsi Lietuvos valstybinės sienos. O, be to, dar sienas puošia mūsų kunigaikščių portretai ir istorinių vietovių vaizdai. Visus žemėlapius, paveikslus ir istorines knygas šiam skyriui parūpino ir skoningai sutvarkė mūsų istorijos nepaįsistatytas tyrinėtojas N. Karaša. Kitose šios didžiulės spintos

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Tunu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukso S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdedame lietuviškus (gutters) ir dengiamo stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McWhorter Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Vidutinio amžiaus moteris gali slaugyti senelį ar senelę. Turi ilgametę patirtį, rekomendaciją. Darbo valandos neribojamos. Kalba rusiškai, lietuviškai.
Tel. 847-568-1786.

Reikalingi dažytojai su patyrimu Amerikoje. Privalo turėti automobilį. Darbas šiaurės-vakarų rajonuose.
Tel. 847-808-9109
vakare nuo 8 - 10 val.
Susikalbėsime angliškai, rusiškai.

40 metų moteris-mokytoja ieško darbo. Gali prižiūrėti senelius arba mažus vaikus, gaminti maistą ir gyventi kartu.
Tel. 630-964-4162, Vilma.

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFFICE (773) 228-6761
HOME (708) 425-7169
MOBILE (773) 588-4286

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybės įkainavimas
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Summit išnuomojamas vienas kambarys prie šeimos. \$300 / mėn.
Yra 2 mašinos garažas. \$125.
Tel. 708-594-1184.

Išnuomojamas vieno miegamojo butas. \$560 per mėnesį, įskaitant šildymą.
Skambinti tel. 312-623-8603, po 6 val. vak.

STASY'S CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turu darbo draudimą.
S. Bonetis, tel. 630-241-1912.

Tel.: 773-935-0472
Pgr.: 708-901-9343
E-mail: PRADINE@aol.com
GEDMINAS PRANSKEVIČIUS
užpildo pajamų mokesčių formas.
(Accounting Tax Services).
Pageidaujant, atvyksta į namus.

dalyse yra išstatyti dailiai pagaminti mūsų valstybiniai ženklai ir įvairūs liaudies meno kūriniai. Yra daug gražių audinių, tautiniais raštais išaustų juostų, tautiniais drabužiais papuoštos lėlės ir daugelis kitokių liaudies meno kūrinių.

Į šią mūsų apylinkę neseniai nuolatiniam gyvenimui atsikėlė „rintalių“ šeima. Grįtalis yra gabus įvairių tautinio meno medžio ir gintaro dirbinių kūrėjas. Tad ir ši kartą parodomoji spinta yra pajavirinta jo skoningai ir rūpestingai sukurtais liaudies meno dirbiniais.

Jau antrus metus stebint šią tradicinę parodą, susidaro įspūdis, kad kiekvienais metais ji yra turtingesnė savo turiniu ir skoningiau sutvarkyta. Daugeliui rodinų turi la, kad prieš metus mirė Eda Bražienė. Jos mirties metinė sukaktį Daytona Beach lietuvių kovo 2 dieną prisiminė pamaldomis ir šeimyniniu pobūviu.

Turime didžiulius Lyvijos patvarumų, darbštumų ir ryžto savo apylinkėje pagarsinti mūsų tautą ir parodyti istorinės tautos aukštą kultūrinį lygį. Tikime, kad Lyvija šios savo energijos nenustos ir dar daugelį metų šią gražią tradiciją tęs.

Prisiminkime, kad Bražėnai yra vieninteliai lietuviai, kurie gyvena šiame mieste. Tad Lyvija tikrai įgyvendino savo laiku mūsų žurnalisto pasiskelbtą šūkį — „Iš vienas lietuvis yra Lietuva“.

J. Dg.

CLEVELAND, OHIO

RENGINIAI

Pianistų Sonatos ir Roko Zubovų pavasario koncertas balandžio 20 d., penktadienį, 6:30 v.v. Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia lietuvių meno bičiulių klubas Clevelande.

„Exultate“ — Dievo Motinos parapijos choro „Lietuviškos dainos vakaras“ — pokylis, gegužės 5 d., šeštadienį, 6 v.v. Dievo Motinos parapijos

auditorijoje.
Penktoji „Gijos“ gegužinė Beachland piknikų vietovėje liepos 14 d., šeštadienį, 4 val. p.p. Dalyvaus akordeonistas Bronius Mūras.

RELIGINĖ ŠALPA

Lietuvių katalikų religinės šalpos komitetas ir šiemet vykdė aukų vaji. Atsikuriančios Lietuvos bažnyčios ir mokyklos reikalingos stiprios paramos. Amerikos lietuviai neliko nebyliai šiam pagalbos šauksmui. Per 30 metų geriausiai aukotojai yra pasiuntę dideles pinigines dovanas mūsų Tėvynei. Parama reikalinga ypač šiais sunkiais ekonominiais laikais. Komitetas laukia gražaus atsiliepimo šiam kilniam tikslui.

Šv. Jurgio parapijoje rinkliava buvo kovo 23-24 d., Dievo Motinos parapijoje — balandžio 22 d.

Aukas galima siųsti ir šiuo adresu: Lith. Cath. Religious Aid, c/o R. Šilgalis, 1776 E. 228 St., Euclid, OH 44117.

Clevelando komiteta sudaro: Zenonas Obelenis, Aušra Babickienė, Regina Šilgalienė, Antanas Styras, Henrikas Stasas, Irena Sušinskienė. Globėjai: parapijų klebonai: kun. G. Kijauskas, SJ ir kun. Juozas Bacevičius.

BALFO SKYRIUS CLEVELANDE

Pirm. Vincas Apanius, Ona Šilenienė, vicepirm., Irena Johansonienė — sek., Jurgis Šenbergas, narys.

Revizijos komiteta: Erika Steponavičienė, Aleksas Petruskis, Salomėja Knistautienė.

Balfo metinis susirinkimas įvyko kovo 23 d. Lietuvių namuose.

V.R.

* Švenčionių rajono savivaldybės taryba atsisakė vykdyti Valstybės kontroles sprendimą ir patraukti rajono merą socialliberalą Vytautą Vigelį materialinė atakomybėn už valstybei padarytą žalą išgyjant įvairių paslaugų ne konkurso tvarka. (L2-Era)

Nors Lietuvoje dar nepastebėta jokių gyvulių ligų ženklų, kaip Didž. Britanijoje ar kai kuriose kitose Europos valstybėse, kur siaučia „snukio ir nagų liga“ bei „kempinligė“, tačiau žmonės dabar labiau perka kiaulieną, kaip jautieną ar avieną. Vilniaus turguje dėl to gerokai pakilo kiaulienos kainos. G. Žilinsko (Elta) nuotr.

LIETUVOS KAIMAS — YRA IR GALĖTŲ BŪTI

LORETA POVILIONIENĖ

Lietuvoje vis dar nerimsta aistros po žemdirbių suvažiavimo, kuriame šalies prezidento V. Adamkaus kalba taip papiktino suvažiavimo dalyvius, kad pastarieji ją palydėjo švilpimu. Visuomenė ir žinia-sklaida audringai sureagavo į tokį negirdėtą akibrokštą — viena po kitos pasipylė televizijos laidos, straipsniai, kiekvienas suskato reikšti savo nuomonę: žūsta Lietuvos kaimas ar atvirkščiai — tik ant jo šiuo metu gan molinių kojų ir laikosi Lietuvos valstybė.

Premjeras pasikvietė žemės ūkio rūmų pirmininką J. Ramoną dirbti patarėju (anas lyg ir atsakė). Prezidento patarėjai išsiganė teisinas ir atsimušinėja nuo žemdirbių kaltinimų skaičių lavina. Žemės ūkio rūmai svaidsosi savo skaičiavimais. Taigi šalies klausimas numeris vienas praėjusio savaitės: ar Lietuvos žemdirbys — valstybės išlaikytinis? Ir jei taip, tai ką daryti? Skaitiniai R. Valatka, tradiciskai pasiremęs ant liberalizmo tribūnos, „Lietuvos ryte“ tvirtina, kad kalta Europa, „užvirusi socialistinė kaimo košė“.

Kol kas Lietuvos kaimas gyvena kas ketvirtas lietuvis. Kad net „socialistinė Europa“, Lietuvos maitais — tiesiog be saiko dotuodama žemės ūkį, vis vien pripažįsta, kad kaimas turėtų dirbti ne daugiau kaip dešimtadalis šalies dirbančiųjų. Europos rinka, į kurią taip tikisi įsilieti Lietuva, persotinta žemės ūkio produkcija. Ir jokie žemdirbių reikalaujami muitai nepadės nuo jos apsiginti. Bent jau dėl dviejų priežasčių.

Pirmoji — oficiali — jei Lietuva užtrenks duris ES žemės ūkio produkcijai, Europos šalis pasiels, lygiai taip pat su Lietuvos prekėmis. O, reikia pripažinti, savo rinką šios šalys igudusios ginti daug geriau nei Lietuva.

Kita priežastis — ne tokia oficiali — tai kontrabanda, nuo kurios jau dabar kencia mūsų maisto prekių rinka. Kas iš tų muitų, jei sienos kaip rėtis, pro kurį prasisunkia net ir apkrėsti maisto produktai. Kai per Lietuvą prieš mėnesį nuvilnijo kempinligės siaubo banga, ūkininkai sušiemė už galvų — mat, ne vienas šerdavo galvijus pigiais kontrabandiniais pašarais, pagamintais — kaip manote, iš ko? Iš tų pačių kempinligės apkrėstų galvijų.

Štai taip mūsų ūkininkai lyg ir „prisitaikė“ prie laisvos rinkos, lyg ir vis dar ilgisi komandinio ūkio, vos ne su šakėmis reikalaudami ne tik ES priimtų dotacijų, bet ir valstybės užsakymo žemės ūkio

produkcijai. Valstybė nepajėgi nei dotuoti, nei supirkti. Ji pasprčiausiai neturi tam pinigų. Tai gal išties, kaip siūlo R. Valatka, imkime ir pirkime pusvelčiui parduodamą maistą Europoje? Gal tikrai taip pasielgti mums trukdo tik keista lietuviška nacionalinė savimone? Deja, manau, kad tokiame pasirinkime trukdo ir paprastas lietuviškas skrandis, kuriam savoje žemėje augintas duonos, ar mėsos, karnis vis dar gardesnis.

Ir galų gale — kur Lietuva turėtų padėti tuos „atliekamųjų“ 15 nuosimčių savo kaimo gyventojų? Išgrūsti juos į jau dabar perpildytus didmiestius, į bedarbių eiles? O gal, apdalinus menkomis socialinėmis pašalpomis, palikti juos likimo valiai — prasigerti merdiniame kaime? Lietuvoje jau yra tokių kaimų. Bet, laimei, yra ir kitokių.

Jau dveji metai Lietuvoje Baltijos-Amerikos fondas kartu su smulkiausių verslininkų asociacija vykdo kaimo plėtros programą. Pagrindinis jų rūpestis — atkurti Lietuvos kaimo bendruomenes, kurios sugebėtų rūpintis paties savi-mi ir spręsti savo kaimo žmonių ūkines, socialines, tiesą sakant — net ir psichologines problemas. Vilniaus regiono smulkiausių verslininkų asociacijos prezidentas dr. Algirdas Kenstavičius, vienas pagrindinių šios programos iniciatorių, anaipol nemaną, kad Lietuvos kaimo padėtis bevilčiška. Anot jo, kaimas žmogus atsigauja, ten jis arčiau savo šaknų ir gamtos, ten gyventi yra geriau — tai kodėl negyventi?

„Mūsų kaimo darbo yra, bet kol kas maža norintųjų dirbti. Paliko savo pėdsakus bevilčiška kolūkių griūtis, daug kur tyvori nevilis ir alkoholizmas. Bet ten, kur pradeda kurtis ir tvirtėti kaimo bendruomenės, galiu užtikrinti — gyvenimas gal nelengvėja, bet bent jau šviesėja. Mažėja nedarbas ir alkoholizmas. Atsiranda viltis, perspektyva.“

Pagrindinė mūsų atrama — tai kaimo šviesuomenė. Ją turime ypač puoselėti, rūpintis ir jai padėti. Užsitarant bibliotekoms, mažoms kaimo mokykloms, kaimo inteligentai praranda užsiėmimą. Todėl jie mielai ir noriai įsitraukia į kaimo bendruomenių atkūrimą, dirba jų komitetuose, organizuoja kaimo bendruomenių susibūrimus, šventes.

Aišku, be galo svarbi iniciatyvų seniūnas. Gaila, kad mūsų savivaldos įstatymai dar labai netobuli — kol kas kaimų seniūnas žmonės renka ne patys, juos skiria me-

ras. Gerai, jei meras rūpestingas ir į šią pareigą žiūri neatsainiai, bet būna ir kitaip. Labai svarbu, kad kaimo seniūnas būtų žmogus, susirūpinęs kaimo bendruomenės ateitimi.

Be abejo, mūsų kaime, kur dabar didžiausia problema yra nedarbas, pirmiausia stengiamės bendruomenės padėti spręsti ekonomines problemas. Kuriame kiekvienam kaimui — ar net kelioms kaimams, kelioms bendruomenėms kartu — verslo planus, žiūrime, kokius kaimas turi išteklius ir galimybes, kuo nori ir gali užsiimti jo žmonės. Visa tai įvertinę, kreipiamės pagalbos į vietos verslininkus ar stambesnius ūkininkus. Dirbame su Kelmės, Kupiškio, Pakruojo, Biržų, Radviliškio kaimais. Tytūvėnų bendruomenei pavyko gauti nenaugius kompiuterius, išmokėme jais naudotis — jie dabar patys sugeba susirinkti reikiamą informaciją, gauti žinių — o būtent tai mūsų kaimiečiai dabar svarbiausia, o užsiimti — patikėkite — tikrai yra kuo. Kai kurios seniūnijos, išgirdusios apie mūsų veiklą, kreipėsi į mus patios. Štai ir ieškome, kuo kaimo žmonės galėtų užsiimti ir kas galėtų juos paremti. Kai kurie struktūriniai Europos fondai, skiriantys lėšas pirmiausia kaimo žmonių perkvalifikavimui, jų mokymui, sumoka veik 90 nuosimčių projekto kainos — reikia tik mokėti tokį projektą pateikti. Rengiame projektus patys, padedame juos parengti ūkininkams ir verslininkams. Per dvejus metus kaime įsteigėme per 30 smulkų verslo įmonių — kepyklų, malonų. Kartais vienos bendruomenės problemas sunku išspręsti, bet greitųjų kaimų bendruomenės puikiai sugeba papildyti ir padėti viena kitai — vieni turi žmones, kiti — pastatus, tretieji gal įrengimus, ir tokiu būdu jos gali kooperuotis ir bendradarbiauti. Ne iš tolo dar neišsėmto daržininkystės, sodininkystės, kaimo turizmo galimybes. Vien ekologinių žemės ūkio produktų Europa iš Lietuvos pasiryžusi supirkti 15 kartų daugiau.

Ir kas labiausiai džiugina, kad jau ne vienas mano studentas — o dėstau Vilniaus Gedimino technikos ir Kauno technologijos universitetuose — parengė verslo planus ir išvažiavo gyventi į kaimą.

Net ir nedidelis ūkelis gali būti pelningas — reikia tik gero šeimininko. Ką jau kalbėti apie didelius, 200-1.000 hektarų ūkius. Ir visai nesvarbu šeimininkų išsilavinimas. Paties geriausiai tvarkomo ūkio, kokį teko matyti, šeimininkai — muzikantai. Bet jie moka bendrauti su darbininkais, naudotis informacija. Šiuo metu bendradarbiauja su švedais ir puikiai vertsiasi. To-

KARTUS CUKRUS

Vienas iš neramumų židinių Lietuvoje pastaruoju metu yra Marijampolės cukraus fabrikas. Kovo 1 d. be leidimo buvo surengta ne pirmoji Suvalkijos žemdirbių akcija — protestuojant dėl valdžios ketinimų paskelbti šios įmonės bankrotą, blokuoti keliai pasienyje. Apie tai „Valstiečių laikraštys“ kalba du profesoriai, tik kiekvienas gina priešingų pusių interesus: Seimo narys prof. Jonas Čiulevičius („Apkaltas lietuviškas cukrus“, 2001 m. kovo 10 d.) kalba apie valstybės, o Cukrinių rūkelių augintojų draugijos pirmininkas prof. Vladas Vilimas („Kodėl neramūs Suvalkijos žemdirbiai“, 2001 m. kovo 13 d.) — apie cukrinių rūkelių augintojų interesus. Pastarųjų neramumų priežastimi tapo vyriausybės priimtas Cukraus

iki fabrikų padidės, bet dėl gabenimo išlaidų supirkimo kainos nemazės, tuo labiau, kad „Danisco Sugar“ su augintojais atsiskaito laiku ir grynais pinigais, o ne produkcija, kaip Marijampolė. Prof. Čiulevičius ragina ūkininkus kuo skubiau sudaryti sutartis. „Visos inspiracijos, kurios ateina iš bendrovės „Marijampolės cukrus“, tampa pavojingos ne tik cukrinių rūkelių augintojams, bet ir visai Lietuvos cukraus pramonei. Dėl vyriausybės neryžtingumo jie tapo „Marijampolės cukrus“ įkaitais, — sakoma straipsnyje. — Neįmanoma užsimerkti, kai, siekdama savanaudiškų tikslų, dabar tam tikra žmonių grupė taip žiauriai gali pasmerkti kitų galimybes ateityje“.

„Danisco Sugar“ fabrikai užima 80 proc. rinkos, o Marijampolės — 20 proc.

Sprendžiant iš šono, tai natūralus rinkos procesas. Marijampolės fabrikas „Arvi“ savininkas nori išsilaikyti rinkoje. Jo lobistai jau kartą priverė valstybę priimti gelbėjimo veiksmus. Bet tai nepadėjo, fabrikas vis tiek neišsilaikė. Jo rėmėjai, tarp kurių yra kitas Seimo narys — Petras Gražulis, rengia akcijas, kad Marijampolės fabrikui nebūtų paskelbtas bankrotas. Tai daroma žemdirbių rankomis, nors, kaip tikino prof. J. Čiulevičius, jų tai neliečia. Skausmingiausiai bankrotas paliestų ten dirbančius, kurių net 500. Marijampolėje išaugtų bedarbių skaičius, tai tiesa, bet, gelbstint vieną fabriką, galima prarasti visą cukraus pramonę, sako prof. J. Čiulevičius. Tuo labiau, kad Marijampolės „Arvi“ fabrikas savininkas taip pat gali bet kurią dieną uždaryti įmonę, kuri neduoda pelno, ir žmonės vis tiek praras darbą. Kas pasiūlys išganingą sprendimą?

Audronė V. Škiudaitė

KAIMIEČIAI IR POLICININKŲ UNIFORMOS

Lietuvos kaimų gyventojai išėjami, kad neturi išsigausti, išvydę savo kaimyną vilkint JAV policininko uniformą.

Šiemet Lietuvos kaimo vietovėse bus madinga ruda spalva, teigia mados kritikai iš JAV Pennsylvania valstijos. Kaip pranešė Pittsburgh miesto laikraštis „Pittsburgh Post-Gazette“, valstijoje įsikūrusi labdaringa Lietuvių piliečių draugija siūnčia į Lietuvą šimtus rudų uniformų, kurias prieš kelerius metus vilkėjo Alegenio apygardos šerifų pavaduotojai.

Anot laikraščio, uniformos buvo tokios negražios, kad 1997 m. apygardos šerifas Pete DeFazio nurodė pakeisti savo pareigūnų aprangą į modernesnę ir madingesnę. Anot šerifo, senosios uniformos pasiūtos iš tokio audinio, kad, pavyzdžiui, suglamžius į kamuolį kelnės, o vėliau jas vėl ištiesinus, jų klostės atrodė kaip ką tik išlygintos.

Mazdaug 600 porų kelnų, 600 marškinų, šimtas žieminių kailinių ir tiek pat skrybėlių siūnata perduota Lietuvių piliečių draugijai, kuri renka ir pastoviai siūnčia į Lietuvą drabužių ir namų apyvokos priemonių labdarą. Draugijos labdaros komiteto pirmininkė, New Kensington gyvenanti Mathilda Miliauskas teigia, kad naudotos uniformos, kaip ir praityje į Lietuvą siūsta labdarą, atiteks vargingai gyvenantiems žmonėms.

(BNS)

A. † A.

ALĖ C. JONIKIENĖ

Mirė 2001 m. balandžio 8 d., sekmadienį, 9:55 v.r., sulaukusi 64 metų.

Gyveno Orland Park, IL, anksčiau Marquette Parko apylinkėje. Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno 45 metus.

Nuliūdę liko: vyras Viktoras Jonikas, sūnūs: Leonas, Antanas ir Viktoras Jonikas, duktė Vida Jonikas-Kampstra; anūakai: Jason ir Jillian Jonikas, Johnny Kampstra, Julia Haran-Kampstra, Liam Jonikas; brolis Leonas Grumulaitis su šeima Floridoje.

Velionė pašarvota trečiadienį, balandžio 11 d. nuo 2 v.p.p. iki 9 v.v. Brady-Gill laidojimo namuose, 2929 W. 87 St., Evergreen Park, IL. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, balandžio 12 d. Iš laidojimo namų 10 v.r. velionė bus atlydėta į Nativity B.V.M. bažnyčią, kurioje 10:30 v.r. bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: vyras, sūnūs, duktė, anūakai, brolis ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Brady-Gill Funeral Home.
Tel. 708-636-2600 arba bradygill.com

PADĖKA

A. † A.

RIMA SKORUBSKAITĖ-TAMOŠIŪNIENĖ

Mūsų mylima Žmona ir Mama iškeliavo Amžinybėn 2000 m. spalio 24 d. ir buvo palaidota spalio 28 d. šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Reikiame gilią padėką visiems, buvusiems šalia mintimis ir malda a.a. Rimos ligos metu. Tariame nuoširdžią padėką visiems artimiesiems ir su dideliu dėkingumu prisimename visus, atvykusius atsisveikinti su a.a. Rima bažnyčioje ir pareiškusius mums užuojautas žodžiu ir laiškais. Esame labai dėkingi visiems už gražias gėles ir auksas šv. Mišioms, Lietuvos našlaičiams, American Cancer Society bei kitų fondų darbams.

Dėkojame kun. Algirdui Paliokui už atnašautas šv. Mišias ir religines apeigas kapinėse, muzikams Faustui ir Herkului Stroliams už smuiko palydą atsisveikinime bažnyčioje ir solistei Giedrei Nedveckienei už gražias giesmes šv. Mišių metu.

Širdingai dėkojame lietuviškomis organizacijoms už išreikštas užuojautas ir auksas labdarai: „Aušros Vartų“ skaučių tautai, „Sutemos“ skaučių būreliui, „Skautų aidui“, Akademiniam Skautų sąjūdžiui, tautinių šokių grupei „Grandis“, akademiniam sporto klubui „Lituanica“, Maironio lituanistinė mokykla ir buvusiai JAV LB Krašto valdybai.

Nuoširdžią padėką reiškia Petkus laidotuvių direktoriams už rūpestingą ir malonų patarnavimą.

Algis ir Matas

2001 m. kovo mėn., pagerbdami mirusiųjų atminimą, „LIETUVOS VAIKŲ VILČIAI“ aukoję:

a.a. dr. Kęstučio Aglinskio atm. (papild.): A. Stephan ir Elena Aglinskai - \$100. Iš viso \$250.

a.a. Vytauto Šumskio atm. (papild.): Povilas ir Nijolė Stelmokai, Romas ir Emilija Sakadolskai, Nemira Šumskienė, Mark Lord, Aldona Šmulkštienė, Cruciotti šeima, Thomas ir Janice Wiedman - \$325. Iš viso \$420.

a.a. Konstancijos Puzinienės atm. (papild.): dr. Antanas ir Danutė Klimai, Aldona Šmulkštienė - \$50. Iš viso \$650.

a.a. Emilijos Valantinienės atm.: Vytautas Valantinas (\$500), velionės artimieji, paskyrę auką šeimos nuotūrai (\$100), Albinas ir Jean Baniai, Leonas ir Regina Narbutai - \$635.

a.a. Stasės Gudelis atm.: Kelly ir Douglas Ehrgott - \$10.

a.a. Petro Čelkio atm.: Stephanie Galesas - \$20.

a.a. Auksės Kaufmanienės atm. (papild.): Ellen Ann McWilliams, Austė ir dr. Mindaugas Vygtantai - \$125. Iš viso \$3,427.

a.a. Broniaus Dūdės atm.: Rūta Šošytė-Dudzik - \$50.

a.a. Mildos Volodkienės atm. (papild.): McDonald's Corporation (Oak Brook, IL) padvigubino darbuotojų auką, atsiųstą per Andrea Zwit-Wagner - \$245. Iš viso \$2,450.

Užjaučiame mirusiųjų artimuosius ir nuoširdžiai dėkojame aukotojams. „Lietuvos Vairų viltis“ padeda negalaujantiems, tačiau turintiems viltį ir galintiems pasveikti Lietuvos vaikučiams.

„Lietuvos Vairų viltis“, 2711 W. 71 st Street, Chicago, IL 60629.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Didžiosios savaitės pamaldų tvarka Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke: Didįjį ketvirtadienį, balandžio 12 d., Mišios, procesija ir palaiminimas Švč. Sakramentu — 7 val. vak. (lietuvių kalba); Didįjį penktadienį, balandžio 13 d., Kančios liturgija, Kryžiaus pagarbinimas, Komunija — 7 val. vak. (lietuvių kalba); Didįjį šeštadienį, balandžio 14 d., 1 val. p.p., velykinių valgių šventinimas, 8 val. Velykų vigilija (lietuvių kalba). **Išpažinčių klausoma:** ketvirtadienį — 8:30 v. r., 6-6:30 v. vak., penktadienį — 9-9:30 v. r., 3-4 v. p.p.; šeštadienį — 9-9:30 v. r., 3-4 v. p.p.; pamaldų metu ir Velykų sekmadienį išpažinčių nebus klausoma.

Tradicinis Velykų stalas ruošiamas Atvelykio sekmadienį, balandžio 22 d., 12 val. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Reikia iš anksto užsakyti stalus ar pavienes vietas. Rezervacijas priima Vanda Gvildienė tel. 630-271-9136.

Atslysta paminėti

Atsiusta paminėti

NAUJAS FILATELISTŲ ŽURNALO NUMERIS

Išėjo Filatelistų draugijos „Lietuva“ Čikagoje leidžiamo žurnalo 227 nr. (administracijos adresas: Kazys Rožanskas, 3450 West 62nd str., Chicago, IL 60629). Vyriausiasis redaktorius ir draugijos pirmininkas Jonas Variakojis. Spausdino „Draugo“ dienraščio spaustuvė. Šiame numeryje pasakojama apie žemėlapius vokus (R. Kunčas); „Kauno pilies“ ženklų lapą (dr. V. Bubnys); Marijampolės paštą 1919-1920 m. (dr. V. Doniela); Lietuvos pašto ženklų parodą Rusijoje (J. Variakojis); 2000 m. leidinius (J. Variakojis, E. J.); pastaruoju metu Lietuvoje išleistus pašto ženklus, Lietuvoje išleistus proginus antspaudus ir pašto vokus bei privačiai išleistus vokus (J. Variakojis) ir kt.

Didįjį penktadienį, balandžio 13 d., „Draugo“ redakcija, administracija ir spaustuvė nedirbs. Dienraštis su šeštadieniniu priedu (vėlykinis numeris) išleidžiamas ketvirtadienį, balandžio 12 d. Visas „Draugas“ į darbą grįžta pirmadienį, balandžio 16 d.

Prisikėlimo Mišios Velykų pirmąją dieną, sekmadienį, balandžio 15, Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje, Lemonte bus 7 val. r. Giedos misijos choras.

Viešpaties Jėzaus Kristaus Prisikėlimo Mišios lietuvių kalba Velykų pirmąją dieną, sekmadienį, Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje bus 7 val. ryte.

Lietuvos ambasadorius Vygaudas Ušackas atvyksta į Čikagą penktadienį, balandžio 27 d. Miesto centre tą patią dieną, 11:30 v. ryte, jis kalbės NATO klausimais. Pietūs vyks Chicago Athletic Association, 12 S. Michigan Ave, Chicago. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Vietas galima rezervuoti, paskambinant Amerikos Lietuvių tarybai, tel. 773-735-6677, faksu — 773-735-4946 arba elektroniniu paštu — ALTcenter@aol.com

LF NARIŲ SUVAŽIAVIMAS VYKS

GEGUŽĖS 19 D.

LF valdyba prieš suvažiavimą turi daug darbo ir rūpesčių. Balandžio 2 d. valdyba turėjo posėdį Pasaulio lietuvių centro posėdžių kambaryje, dalyvaujant LFT pirm. dr. A. Razmai ir Garbės komiteto pirm. dr. J. Valaičiui. Posėdžiui pirmininkavo valdybos pirm. Povilas Kilius. Pagal darbotvarkę, praėjusio posėdžio protokolas buvo priimtas. Po to vyko pirmininko pranešimas apie fondo metinį narių suvažiavimą, kurio data buvo paskelbta balandžio 21 d. Deja, dėl susidariusių darbo kliūčių, tą dieną suvažiavimas neįvyks. Kadangi per trumpą laiką tą kliūtį pašalinti yra neįmanoma, todėl suvažiavimo data nukelta į gegužės 19 dieną. Narių, gyvenančių Marquette Park ar jo apylinkėje patogumui, bus parūpintas autobusas.

St. Džiugas rūpinasi spaudo atstovų sukvietimu. St. Baras, grįžęs iš saulėtų atostogų Floridoje, trumpai prisiminė Miami lietuvių klubo palikimą. Ta proga negailėjo gražių žodžių buv. LF igaliojiniui žurn. Jurgiui Janušaičiui, kuris daugelį metų LF garsino spaudoje, jį rėmė ir gražiai reprezentavo. Už gražų darbą jam buvo įteiktas LF garbės pažymėjimas. Tik dėl rimtos sveikatos būklės jis iš tų pareigų turėjo pasitraukti. S. Baras pasidalino paskutinėmis žiniomis apie Berlyne turimą namą, kuris paliktas LF. Norime jį parduoti. Palai-

KVIEČIAMI BIBLIOFILAI

Prieš kiek laiko „Draugo“ buvo išspausdinti net du straipsniai apie bibliofilus. Keli bibliotekininkai ir spaudos darbuotojai renka duomenis apie privacias (asmenines) bibliotekas JAV-se pranešimui konferencijos metu Vilniaus universitete š.m. rugsėjo mėn. Ieškomi asmenys, kurie renka lietuviškos tematikos knygas, parašytas bet kuria kalba. Kol kas atsiliepiamas gan geras, bet nutarta anketos grąžinimo datą pratęsti iki balandžio 30 d.. Jeigu kam reikia pagalbos, užpildant anketą, bus stengiamasi asmeniškai arba telefonu tai padaryti. Jeigu kas negavo, bet norėtų anketą gauti, prašoma kreiptis į Dalę Lukienę, 10622 Great Arbor Dr., Potomac, MD 20854; tel. 301-983-0763; e-pašto adresas: lukassinc@aol.com arba skambinkite Ramunei Kubiliūtei tel. 847-869-9686.

R.K.

Visi užsienio lietuvių tautiniai ansambliai, chorai ir tautinių šokių grupės kviečiami dalyvauti III Pasaulio lietuvių dainų šventėje 2002 m. liepos 4-7 d. Vilniuje. Informaciją teikia muz. Darius Polikaitis, 7318 Ticonderoga Rd., Downers Grove, IL 60516 USA; tel. 630-241-0074; faksas 630-241-0075; e-paštas: ldpolikaitis@att.net

komas kontaktas su tam tikrais asmenimis.

Alė Razmienė, LF reikalų vedėja, iš anksto deda pastangas surasti gerą orkestrą LF puotai. Ji plačiau supažindino ir su kitomis darbo kliūtimis bei problemomis.

Vytas Vaitkus rūpinasi LF golfo diena. Visi reikalingi susitarimai jau padaryti. Povilas Kilius, valdybos pirmininkas, pateikė informaciją apie finansinį fondo stovį, žinant šių dienų rinkos nepastovumą. Nutarimas padarytas premijuoti PLB Švietimo komisijos rekomenduotus: V. Stumbrienės ir A. Kašelevičienės paruoštus vadovėlių rankraščius.

Dr. J. Valaitis, Garbės komiteto pirmininkas, painformavo apie dr. A. Razmos premijos eigą. Yra gauta gerų pasiūlymų premijai gauti kandidatų; organizacijų ir pavienių asmenų. Komisija kiekvieną atidžiai svarsto. Premijos įteikimas bus LF pokylio metu.

Posėdžio pabaigoje vyko įdomios diskusijos, kuriose pasireiškė: Ramona Stephens-Zemaitienė, Sigita Balzekienė, Lina Žliobienė, Stasys Baras, dr. Antanas Razma ir kiti. Nutarta, kad kitas posėdis bus gegužės 8 d. dar prieš fondo narių suvažiavimą.

St. Džiugas

Skelbimai

ADVOKATAS
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Škersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-264-0100.
Tel. 630-287-0300, Lombard, IL

Advokatas
Jonas Gibaitis
Civilinės ir
kriminalinės bylos
6347 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 888-776-6743
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

Fotomenininkų Laimos Gelaziūtės ir Jono Daniūno foto parodos atidaryme Čiulionio galerijoje, Jaunimo centre. Iš kairės: Aldona Gurskienė, Jonas Kuprys ir Jonas Daniūnas. J. Tamulaičio nuotrauka.

ŽVAINŽDUTĖ

Isteigta Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

SU ŽALIOM VERBŲ ŠAKELĖM

Su žaliom verbų šakelėm
Žmonės Nemuno šalies
Žemės ir dangaus Karalių
Garbins iš visos širdies.

Jam Jeruzalė išklejo
Kelią palmių šakomis,
Mes Jo garbei prieš altorių
Meldžiamės su verbomis.

Kai Mišių metu ateis Jis
Į altorių paslapčia,
Kaip Jeruzalėj kadaise
Jam „Osana“ tarsim čia.

Kristau, Tau — verbų
šakelės,
Giesmės ir karšta malda.
Tavo valiai, Visagali,
Mūsų žemė — Lietuva.
**Domicelė Brazaitytė
Pidkova**

MINTYS GAVĖNIAI

Rašytojas Dostojevskis perspėja:

— Be aukštesnės idėjos žmogus negali egzistuoti. Žemėje gi tėra tik viena aukščiausia idėja — sielos nemirtingumas, iš kurios visos kitos išplaukia.

Susirūpinkime nemirtingąja siela. Kas ją užmiršta, kas neturi vilties sulaukti kito gyvenimo, tas jau miręs ir šiam gyvenimui.

Rašytojas Brentano, atšalęs nuo tikėjimo, kartą ėmė pasakotis Luizai Henzel savo sunkius pergyvenimus. Luiza jam tarė:

— Kam tai pasakoji silpnai mergaitei. Pasakyk kunigui per išpažintį.

— Ar tai aš girdžiu iš protestantų dvasininko dukters? — tarė jis, bet susimąstė ir po kurio laiko suklupo prie klausyklos.

Ir mes daug ką kitiems išsipasakojame, o tikrasai kelias veda prie atgailos, prie klausyklos, kur mes galime garantuoti amžiną laimę savo nemirtingajai sielai.

Prel. dr. J. Prunskis

Negali gailėtis per anksti, nes niekada nežinai, kaip anksti gali būti per vėlai.

Fuller

Daugiau to nusikaltimo nebepakartoti — tai geriausia atgaila.

Vokiečių patarlė

LIETUVA

(Pabaiga)

Kai partizanai neišduodavo kitų veikiantių partizanų, sovietai kankindavo. Vienas kambarys buvo minkštai išklotas, visos sienos buvo apklotos minkšta medžiaga. Šiame kambaryje ypač žiauriai buvo kankinami lietuviai. Partizanui užvilkdavo juodą apvalkalą su ilgomis rankovėmis. Rankas sukryžiuodavo ant krūtinės aplink šonkaulius, rankoves suriūdavo ant nugaros. Sovietai taip taptariai suriūdavo, kad šonkaulius sulaužydavo. Kamera buvo minkštai išklotas, kad sužeisto partizano skausmingi riksmų nebūtų girdimi visame pastate ir kad jis iš skausmo nenušizudytų. Sovietai norėjo išlaikyti partizanus gyvus, kol iš jų ištrauks jiems reikalingas žinias.

Kitame kambaryje matėme stulpelį, apie dvi pėdas nuo žemės, viduryje kambario. Ant to stulpelio žmogus gali tik stovėti. Sovietai kambarį pri-

pildydavo vandeniu iki pat stulpelio, kur žmogus stovi. Vanduo buvo šaltas — ledinis. Nusilpęs partizanas kartais nukrisdavo į vandenį. Ir taip žiauriai juos kankino.

Sovietai nužudę partizanus nelaidodavo miške už miesto, nes bijodavo, kad jų neužpultų kiti partizanai. Juos laidodavo Vilniaus mieste, kitų Sovietų įstaigų kiemuose. Kai Lietuva atgavo laisvę, lietuviai surado 706 partizanų palaikus ir laikinai sudėjo į du KGB rūmų kambarius iki galės gražiai palaidoti ir pastatyti paminklą.

Aš Lietuvoje patyriau daug kitų išpūdžių. Buvau įlipusi į Gedimino pilį, rinkau gintarą Palangoje. Susidraugavau su pusbroliais ir pusseserėmis. Aplankiau senelio laikų gimnaziją Žemaitijoje. Tačiau kaimo gyvenimas ir partizanų kancios man paliko giliausią išpūdį. Aš planuoju dar grįžti į Lietuvą ir sprendžiu, kaip galėčiau jai padėti. Aš džiaugiuosi galėjusi aplankyti savo senelių kraštą.

**Laura Šeštokaite,
Philadelphijos Vinco Krėvės
lit. m-las mokinė
(„Vaikų aidai“).**

GANDRAS

Vieną dieną, ne per seniai, Rūtėlė ir jos broliukas išgirdo telefono skambutį. Rūtėlė pakėlė ragelį, išgirdo dėduko iš Kauno balsą. Jis pasakė Rūtėlei, kad greit paštu gaus laišką su ypatingu siuntiniu, iš prisiminimų kelionės į Lietuvą. Vaikai ilgai galvojo, kas galėtų būti. Lietuvoje jie patyrė tiek daug ir gražių išpūdžių, bet įdomiausi ir gražiausi buvo, tai Lietuvos gamta: jos miškai ir laukai. Jie matė daug gandrų. Ne, negali būti!

Kitą dieną jiems atvežė dėžę su skylėmis ir laišką. Tai buvo tikras gandras iš Lietuvos. Laišką dėdukas paaiškino, kad čia laukinis paukštis ir nurodė, kaip reikia jį prižiūrėti ir saugoti. Jie labai apsidžiaugė ir tuojau telefonu padėkojo dėdukui. Gandras susuko didžiulį lizdą ant stogo. Matomai susirado gandrėnę, nes po dviejų metų sulaukė gandrų.

**Katarina Slavikaite
Baltimorės Karaliaus
Mindaugo lit. m-las mokinė
(„Mūsų metai“)**

GALVOSŪKIS NR. 116

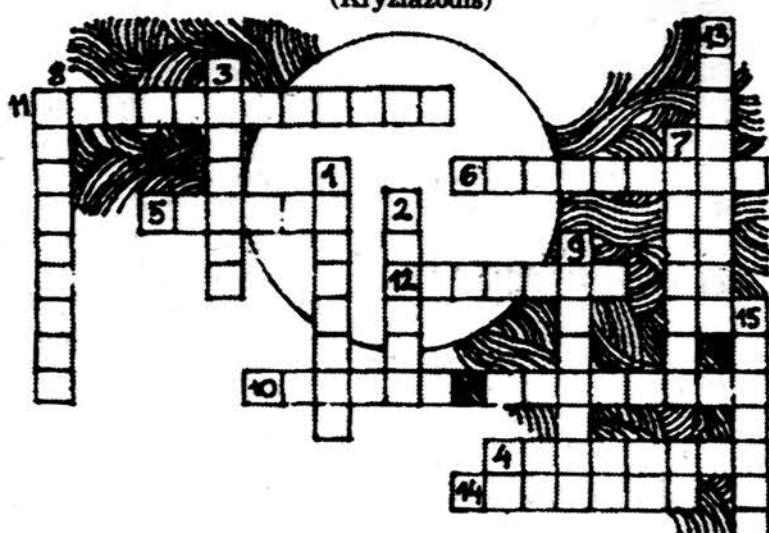
(Piešinėlis)

Sujunkite taškus, sužinosite kas nupiešta. (5 t.)

GALVOSŪKIS NR. 117

(Kryžiažodis)

Kadangi baigiasi gavėnia, dar keletas religinio turinio galvosūkių. Šis kryžiažodis apie garsiąją Motiną Teresę: 1. Motinos Teresės pavardė. 2. Antras M. T. vardas. 3. Koks jos brolio vardas? 4. Kuriame mieste ji gimė? 5. Į kurį vienuolyną ji įstojo 1928 m.? 6. Kuriame mieste dirbo M.T.? 7. Kuo ji užsiėmė gyvendama Kalkutoje? 8. Kuriuo instrumentu mėgdavo groti jaunystėje? 9. Kuriame lušnyne ap-

sigyveno M.T.? 10. Kaip vadino žmonės M.T.? 12. Kuri premija jai buvo įteikta 1979 m. Oslo mieste? 13. Kurį mėnesį gimė M.T.? 14. Kurį mėnesį mirė M.T.? 15. Kiek metų praėjo nuo jos mirties iki 1998 metų? (10 taškų). Sudarė 5 kl. mokinė **Vaida Stepaitė** iš Šiaudiniškių kaimo, Vilkaviškio rajono. (P.S. pasitaikė netikslumų, atsakykite į klausimus nežiūrėdami numeracijos).

GALVOSŪKIS NR. 118

Šiuose sakiniuose pabraukite beasmeninius veiksmažodžius: 1. Kelkis, dukrele, jau saulutė švietia. 2. Štai jau švinta. 3. Rudens vakarais greitai temsta. 4. Lyja ir lyja — dieną naktį. 5. Man danti geria. 6. Perskaiciau įdomią knygą. 7. Lauke šala, langų stiklai traška. (5 t.)

GALVOSŪKIS NR. 119.

Kaip mes esame įpratę vadinti Dievą, kuris sutvėrė dangų ir žemę? Ar pasaulis jau atbaigtas kurti galutinai? (5 t.)

GALVOSŪKIS NR. 120

A. Kuris kompozitorius sukūrė pirmąją operą? B. Kiek yra Lietuvos jūrų laivyne kapitonų? C. Kuris meridianas skiria Europą nuo Azijos? D. Raskite vieną žodį, kuris turi 5 raides „a“. E. Kuris yra Masonų religijos Dievo vardas? Už visus teisingus atsakymus skiriama 10 taškų. Už dalinius atsakymus — 5 t. Atsuntė **kun. dr. E. Gerulis**.

GALVOSŪKIO NR 97

ATSAKYMAI

Žemyn: 1. Agrastas. 2. Strutis. 3. Atnešė. 5. Karolis. 6. Sargas. 7. Skuodas. 12. Asta. 14. Citrina. 15. Aurora. Skersai: 2. Sula, 4. Braškė. 7. Serbentas. 8. Arnas. 9. Sukt. 10. Ašaras. 11. Liga. 13. Adas. 16. Svieta. 17. Obuolys. 18. Angis. 19. Luotas. 20. Lapė.

GALVOSŪKIO NR. 98

ATSAKYMAS

Tikėjimas atskleidžia žmogui naują pasaulį — antgamtinį pasaulį. Jo nepažindamas, žmogus nėra pakankamai išsilavinęs. Be to, jei mokytumės tik šio gyvenimo mokslo tiesų ir nieko nežinotumė apie antgamtinį gyvenimą, mūsų žinios būtų per siauros ir negilios, nes antgamtinis gyvenimas yra daug svarbesnis už šį mūsų gyvenimą. Dėl to žmogų, kuris nieko nežino apie antgamtę, galime palyginti su akluoju, kuris vaikščioja dienos šviesoje, o nieko nemato (K. P. Celiešius).

GALVOSŪKIO NR. 99

ATSAKYMAS

Jei tu jį muši, pats labai nukentėsi. Kodėl tu jį muši? Aš savo namo neparduodu. Laikas eiti mums namo. Jau pašventintas šio namo pamato kertinis akmuo. Ir toli būdamas pamato smulkius daiktus. Sekiojo kaip uodega paskui (eilei, vietai žymėti). Pirmą pavalgyk, o paskui dirbk (laikas). Ši lūšna jau baigia sugriūti. Sekmadieniais į krautuvę lūšnomis prieina žmonių, nieko neprieisi nupirkti (žemait.). Gali būti ir kitokie sakiniai.

GALVOSŪKIO NR. 100

ATSAKYMAI

A. Kaune iš akmenų sukurtą paminklą žuvusiems kariaus sukūrė Juozas Zikaras (1881-1944). B. 1921 m. vasarą J. Zikarui kuriant žuvusiems kariaus akmeninį paminklą Kaunui, jam 7 seansus pozavo gimnazijos penktaklasė mokinė lietuvaitė Marija Ramanauskaitė, būsimoji Statkevicienė. Paminklas buvo baigtas 1921 m. spalio mėn. ir buvo vėl atstatytas 1990.II.16 (A. ir P. Savickių „Laisvės paminklo kūrėjas“, 38 ir 39 p., Panevėžys, 1991). C. Vokiečiai valdė Klaipėdą nuo 1251 m. iki 1920 m. vasario mėn., viso 670 m. (B. Kvikilio „Mūsų Lietuva“, 4-641-635 psl., Boston, 1975). D. Žodis, kuris turi 3 raides „s“ yra šikšniškas. E. Tariant žodį „kotletas“, kirtis turi kristi ant „e“.